

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

SKRIVELSE

2025-04-10

Ärendenr:

NV-09555-24

Uppföljning av strandskyddet 2024

Redovisning av uppdrag i regleringsbrev för budgetåret
2025 avseende Naturvårdsverket

Innehåll

INLEDNING	4
Redovisningen	4
Bakgrund	4
Genomförande	6
LÄNSSTYRELSENAS STRANDSKYDDSBESLUT 2024	8
Beslut om strandskyddsdispens	8
Upphävande av strandskyddet	8
Överklagade beslut	8
Tillsynsbeslut	9
Figurer och tabeller	9
KOMMUNERNAS STRANDSKYDDSBESLUT 2024	22
Beslut om strandskyddsdispens	22
Tillsynsbeslut	23
Figurer och tabeller	24
JÄMFÖRELSE ÖVER FLERA ÅR	41
APPENDIX	45
Indelning i sex kommuntyper (SL6)	45
Beskrivning av de sex kommuntyperna	45

Inledning

Redovisningen

Uppföljning av strandskyddet

Naturvårdsverket har i regleringsbrevet för budgetåret 2025 ett uppdrag om uppföljning av strandskyddet. Motsvarande jämförbar statistik har förts sedan 2011 års strandskyddsbeslut, vilket innebär att statistik nu redovisas för fjortonde året i följd.

Uppföljning av strandskyddet

Naturvårdsverket ska redovisa statistik för hur kommuner och länsstyrelser har beslutat i ärenden om upphävande av och dispens från strandskyddet, samt i ärenden om tillsyn över strandskyddet. Av redovisningen ska det framgå hur många upphävanden och dispenser samt nekade upphävanden och dispenser som respektive länsstyrelse och kommun har beslutat om under 2024, fördelat på kommuner och olika typer av kommuner. Av redovisningen ska även framgå hur många tillsynsbeslut som har fattats under 2024, fördelat på kommuner och olika typer av kommuner. Statistiken ska visa vilket ändamål upphävandet haft, för vilken åtgärd dispensen har getts och vilket särskilt skäl som ligger till grund för dispensbeslutet samt om beslutet avser en nyetablering. För tillsynsbeslut ska ändamålet med beslutet anges. Naturvårdsverket ska även redovisa antal kommunala beslut om dispens från eller upphävande av strandskyddet som har överklagats eller som en länsstyrelse har beslutat att överpröva enligt 19 kap. 3 b § miljöbalken, samt kommuners och länsstyrelsernas tillsynsbeslut som överklagats. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) senast den 30 april 2025.

Bakgrund

Naturvårdsverket har årligen sedan 2010 rapporterat strandskyddsstatistik till regeringen och sedan 2011 har statistiken varit enhetligt jämförbar. Statistiken bygger på beslut om att till exempel medge dispens från strandskyddet eller länsstyrelsernas beslut att överpröva kommuners dispensbeslut.

Årets redovisning

Årets rapportering redovisar statistik enligt samma frågeställningar som tidigare år. Sedan 2021 fördelas redovisningen även på olika typer av kommuner.

För att visa eventuella trender finns också några jämförelser över flera år i ett eget kapitel. Figurerna visualiserar trender och avvikelser med avseende på det totala antalet dispenser och åtgärder, LIS-dispenser, upphävande av strandskyddet vid små sjöar och vattendrag samt antalet tillsynsbeslut av både kommuner och länsstyrelser.

Strandskyddets faktiska omfattning varierar

Antalet dispenser och upphävanden kan vara svåra att jämföra från län till län. Det beror dels på att äldre generella undantag av olika varianter fortfarande tillämpas i tiotalet län, dels på ytterligare fyra län som bedömer att grävda diken inte omfattas av strandskydd. I andra län bedöms att diken kan omfattas av strandskydd även om de är grävda och att bedömning måste ske i det enskilda fallet. Det kan till exempel vara naturliga bäckar som blivit om- eller urgrävda. Länsstyrelserna kan också fatta beslut om utvidgat strandskydd. Samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Jämtlands län har fattat beslut om utvidgat strandskydd.

Omfattningen av strandskydd inom detaljplaner kan variera och påverka behovet av att söka dispens. De flesta län, men inte alla, har dessutom föreskrivit om undantag för kompletteringsåtgärder enligt 7 kap 17 § miljöbalken.

Dispenser från strandskyddet

I juli 2009 trädde ändringar av strandskyddsreglerna i kraft. Huvudregeln blev då att kommunerna, som första instans, prövar en ansökan om dispens från strandskyddet. Länsstyrelsen är första instans om dispensen avser byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg eller ett område som skyddas enligt andra bestämmelser i 7 kap. miljöbalken än bestämmelserna om miljöskyddsområde eller vattenskyddsområde och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun.

Ändringarna 2009 innebar även att länsstyrelsen ska granska en kommuns beslut om strandskyddsdispens för att se om det finns skäl att anta att det inte finns förutsättningar för dispens eller att en brist i ärendets handläggning kan ha haft betydelse för utgången i ärendet. Kommunerna ska därför sända alla sina beslut om dispens till länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska sedan bedöma om det finns skäl för överprövning av beslutet. Om länsstyrelsen i överprövningen bedömer att det inte finns förutsättningar för dispens ska den upphäva dispensbeslutet.

Naturvårdsverket granskade till och med juni 2009 samtliga dispenser. Därefter har det varit Naturvårdsverkets roll att vägleda om strandskyddet samt vid behov överklaga de beslut om dispens som fattas av länsstyrelserna som första prövningsinstans. Naturvårdsverket kan inte överpröva och upphäva länsstyrelsernas beslut.

Upphävande av strandskyddet

Den 1 september 2014 trädde en ny bestämmelse om strandskydd i kraft. I 7 kap. 18 § första stycket 2 miljöbalken tillkom en möjlighet för länsstyrelserna att upphäva strandskyddet om det gäller vid en liten sjö eller ett litet vattendrag och områdets betydelse för att tillgodose strandskyddets syften är liten.

Länsstyrelsen kan dessutom i det enskilda fallet besluta om att upphäva strandskyddet i ett område om det är uppenbart att området saknar betydelse för att

tillgodose strandskyddets syften, eller om området enligt plan- och bygglagen avses omfattas av en detaljplan och behövs för byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg, eller skyddas enligt andra bestämmelser i 7 kap. miljöbalken och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun.

Statistik över kommuners beslut om upphävande av strandskyddet i samband med antagande av detaljplan förs av Boverket.

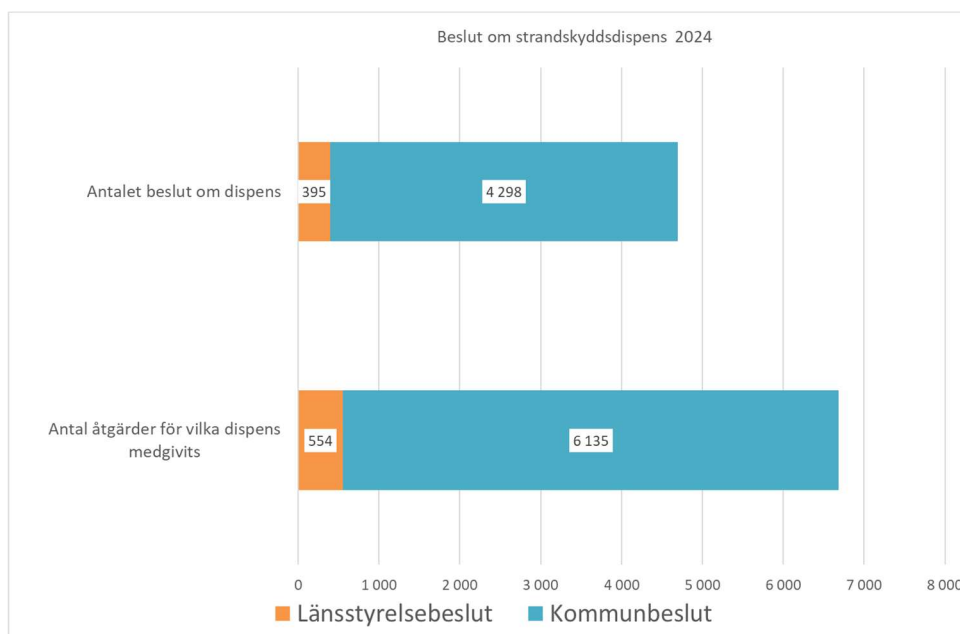
Genomförande

Naturvårdsverket rapporterar besluten uppdelat på utfärdande myndighet, dvs. kommunernas beslut om strandskydd för sig och länsstyrelsernas beslut för sig. Sammanställningen bygger på den information som länsstyrelserna, enligt våra anvisningar, har rapporterat till oss. Vi har bett om att alla celler i tabellerna ska fyllas i, antingen med antalet beslut, upphävanden och så vidare, eller med frågetecken (?) då information saknas, alternativt med noll (0) då det är säkerställt att beslut saknas. ”K” efter siffra i tabellnumret betyder kommun och ”L” betyder länsstyrelse. Statistiken kring besluten och deras innehåll kan ha förts med en viss variation i landet, oavsett de generella undantagen som beskrivits ovan, men rapporten ger ändå en överskådlig bild av prövningen och de beslut som fattats under 2023.

I några få fall finns mindre avvikelser mellan summor i olika tabellkolumner som borde överensstämma. Vi har strävat efter att få dessa att överensstämma men inte alltid lyckats då grundmaterialet kan ha bedömts olika och att det i efterhand inte har varit möjligt att gå tillbaka och analysera alla beslut återigen. Dessa små avvikelser bedöms inte ha någon betydelse för statistiken i sin helhet.

Tabeller och diagram

Förutom redovisning i tabellform har vi även lagt till en del diagram (figur 1–15) för att visualisera statistiken. Till tabeller och diagram finns en förklarande text som också lyfter delar ur statistiken.

Figur 1 Antal beslut om strandskyddsdispens och antal åtgärder för vilka strandskyddsdispens har medgivits av länsstyrelser eller kommuner, totalt för Sverige 2024. De flesta beslut fattas av kommuner.

Länsstyrelsernas strandskyddsbeslut 2024

Beslut om strandskyddsdispens

Länsstyrelserna fattar beslut om dispens när det gäller strandskydd i skyddade områden enligt 7 kap. miljöbalken, till exempel naturreservat, nationalparker, Natura 2000-områden eller då det rör byggande av försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg (7 kap. 18 a § miljöbalken).

Tabell 1L. Länsstyrelserna har under 2024 fattat 395 beslut om dispens från strandskyddet enligt 7 kap. 18 a § punkterna 1 och 2 miljöbalken. I en dispens kan en eller flera åtgärder ha medgivits eller avslagits. I tabell 1L redovisas att 554 åtgärder har medgivits och 138 har nekats. För en mer detaljerad redovisning per kommun, se bilaga 1.

I tabell 2L redovisas fördelningen av de åtgärder som medgivits dispens från strandskyddet av länsstyrelsen per län enligt 7 kap. 18 a § punkterna 1 och 2 miljöbalken.

I tabell 3-4L redovisas dispenser enligt 7 kap. 18 a § miljöbalken för nyetablering av bostadshus (permanentboende och fritidsboende) och dispenser för nyetablering av bryggor. Tabellerna finns även redovisade per kommun i bilaga 1.

Tabell 5L. För att ett beslut om medgivande av dispens ska kunna fattas måste det finnas särskilt skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ miljöbalken. Under 2024 har länsstyrelserna fattat flest beslut med hänvisning till det särskilda skälet enligt punkt 5; att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området (293 åtgärder av totalt 554; 54 %).

Upphävande av strandskyddet

Tabell 6L. Länsstyrelsen har rätt att upphäva strandskyddet i enskilda fall enligt 7 kap. 18 § punkterna 1-3 miljöbalken. Totalt har 243 beslut fattats i enlighet med denna bestämmelse under 2024. Besluten omfattar 330 områden. En övervägande del, 238 beslut och 326 områden avsåg punkt 2 (liten sjö eller litet vattendrag).

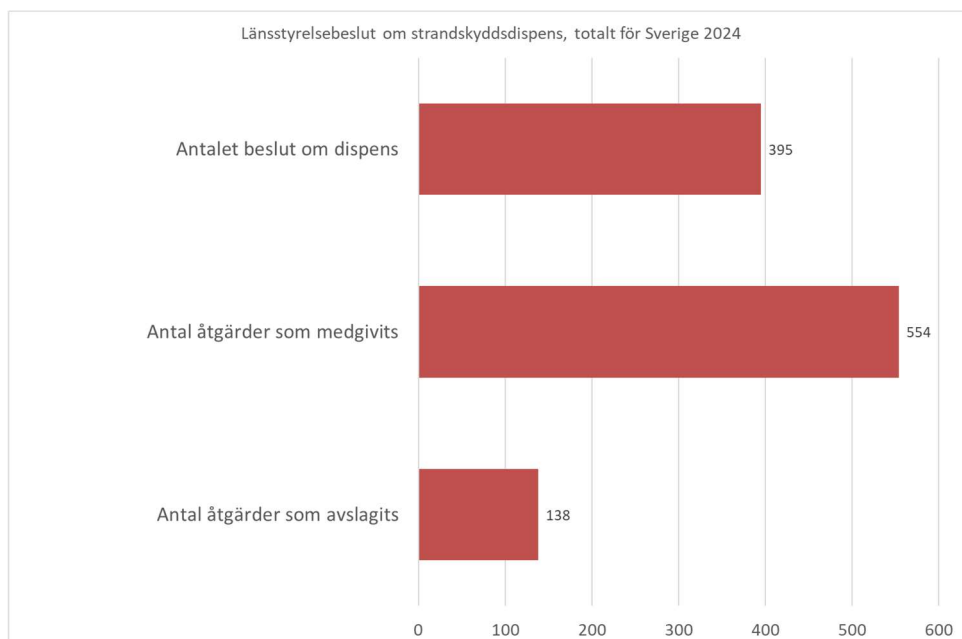
Överklagade beslut

I tabell 7L redovisas antalet beslut om dispens från strandskyddet som avslagits av länsstyrelsen och sedan överklagats till mark- och miljödomstol. Under 2024 beslutade länsstyrelserna om 97 avslag och 54 av dessa (56 %) överklagades. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 1.

Tillsynsbeslut

I tabell 8L redovisas antalet tillsynsbeslut (beslut om föreläggande) per åtgärd under 2024. Länsstyrelserna beslutade om totalt 114 tillsynsbeslut varav 69 av dessa (61 %) överklagades. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 1.

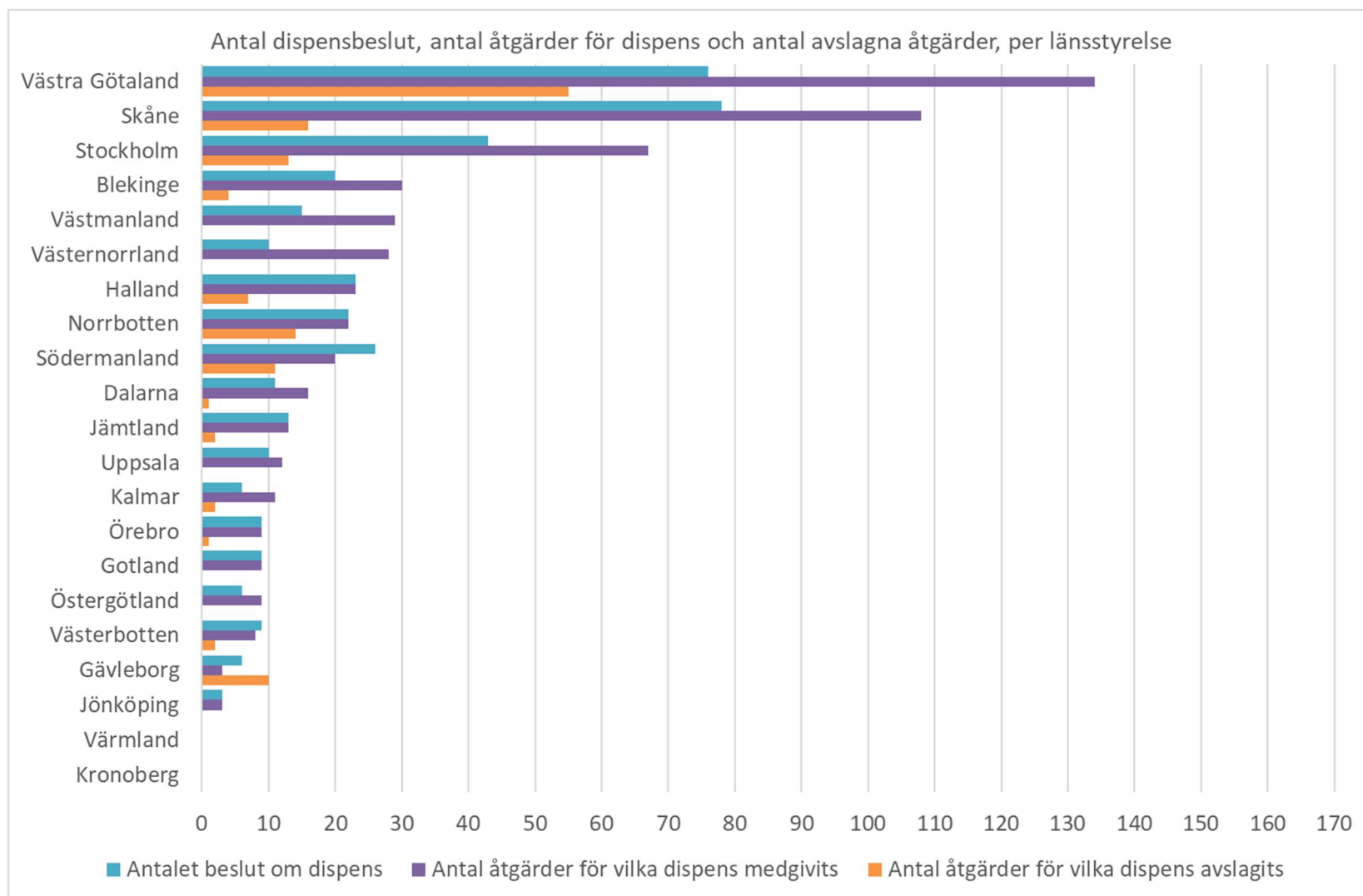
Figurer och tabeller

Figur 2 Antal länsstyrelsebeslut om strandskyddsdispens samt antal åtgärder som medgivits och avslagits i länsstyrelsebeslut, totalt för Sverige 2024 (tabell 1L).

Tabell 1L Beslut om strandskyddsdispens 2024. Antalet beslut av länsstyrelsen i ärenden om dispens från strandskyddet. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder respektive avslag för flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antalet beslut om dispens	Antal åtgärder för vilka dispens medgivits	Antal åtgärder för vilka dispens avslagits	Antal medgivna åtgärder per kommun
Stockholm	26	43	67	13	2,6
Uppsala	8	10	12	0	1,5
Södermanland	9	26	20	11	2,2
Östergötland	13	6	9	0	0,7
Jönköping	13	3	3	0	0,2
Kronoberg	8	0	0	0	0,0
Kalmar	12	6	11	2	0,9
Gotland	1	9	9	0	9,0
Blekinge	5	20	30	4	6,0
Skåne	33	78	108	16	3,3
Halland	6	23	23	7	3,8
Västra Götaland	49	76	134	55	2,7
Värmland	16	0	0	0	0,0
Örebro	12	9	9	1	0,8
Västmanland	10	15	29	0	2,9
Dalarna	15	11	16	1	1,1
Gävleborg	10	6	3	10	0,3
Västernorrland	7	10	28	0	4,0
Jämtland	8	13	13	2	1,6
Västerbotten	15	9	8	2	0,5
Norrbotten	14	22	22	14	1,6
Totalt Sverige	290	395	554	138	1,9
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	92	110	29	1,4
12. Glesa landsbygdskommuner	53	72	118	27	2,2
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	8	5	7	0,3
21. Tåta blandade kommuner	87	146	228	48	2,6
22. Glesa blandade kommuner	29	47	60	21	2,1
30. Storstadskommuner	26	30	33	6	1,3

Figur 3 Länsvis redovisning av antal dispensbeslut, antal åtgärder för dispens och antal avslagna åtgärder som länsstyrelser beslutat om under 2024, sorterad efter antal åtgärder (tabell 1L). Nio länsstyrelser beslutade om färre än 10 dispenser under året. De flesta län beslutade om max 30 åtgärder under året.

Tabell 2L Åtgärder för dispens. Antalet åtgärder för vilka dispens från strandskyddet medgivits av länsstyrelsen under 2024. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen. I mycket glesa landsbygdskommuner, samt i storstadskommuner, beslutade länsstyrelsen om väldigt få åtgärder. Stockholm, Skåne och Västra Götaland beslutade om många fler åtgärder än övriga länsstyrelser.

Länsstyrelse	Antal kom-muner	Försvarsanl., allmän väg eller järnväg (p 1)	Bostadshus inkl. fritidshus	Komple-mentbygg-nad/till-byggnad ¹	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell	Brygga/ Pir	Transformator-station, nätstation, nedläggning kabel etc.	Båthus	Friluftslivs-an-ordningar	Väg/ Bro	Annat	Totalt
Stockholm	26	3	1	2	12	8	10	0	10	1	20	67
Uppsala	8	0	1	2	0	0	4	0	0	0	5	12
Södermanland	9	1	0	0	0	7	2	0	3	0	7	20
Östergötland	13	0	0	0	0	0	4	0	3	0	2	9
Jönköping	13	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	3
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalmar	12	0	1	1	0	0	3	0	0	2	4	11
Gotland	1	1	1	5	0	0	0	0	0	1	1	9
Blekinge	5	0	0	2	0	4	5	0	0	0	19	30
Skåne	33	5	5	7	0	5	9	1	5	1	70	108
Halland	6	0	0	1	0	1	9	0	4	0	8	23
Västra Götaland	49	0	12	30	0	6	14	4	2	6	60	134
Värmland	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Örebro	12	2	0	1	0	5	0	0	0	0	1	9
Västmanland	10	0	0	0	5	0	2	0	0	11	11	29
Dalarna	15	10	1	2	1	0	0	0	0	0	2	16
Gävleborg	10	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	3
Västernorrland	7	0	1	4	0	0	21	0	0	0	2	28
Jämtland	8	0	2	3	0	1	2	1	0	0	4	13
Västerbotten	15	0	1	1	0	3	0	0	1	0	2	8
Norrbotten	14	0	7	11	0	0	0	1	0	3	0	22
Totalt Sverige	290	22	33	73	18	42	85	7	28	26	220	554
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	7	8	15	1	10	15	0	5	5	44	110
12. Glesa landsbygdskommuner	53	1	10	23	0	3	28	3	0	3	47	118
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	0	1	0	0	2	0	1	0	1	0	5
21. Täta blandade kommuner	87	7	11	23	16	19	28	1	21	14	88	228
22. Glesa blandade kommuner	29	0	3	12	0	5	8	2	1	2	27	60
30. Storstadskommuner	26	7	0	0	1	3	6	0	1	1	14	33

¹ Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad eller komplementbyggnad.

Tabell 3-4L Antalet dispenser per länsstyrelse för nyetablering av bostadshus (permanentboende och fritidsboende) och bryggor. Ersättningsbyggnader och ersättningsbryggor ingår inte. Länsstyrelserna har medgivit endast enstaka nya bostadshus och bryggor under 2024.

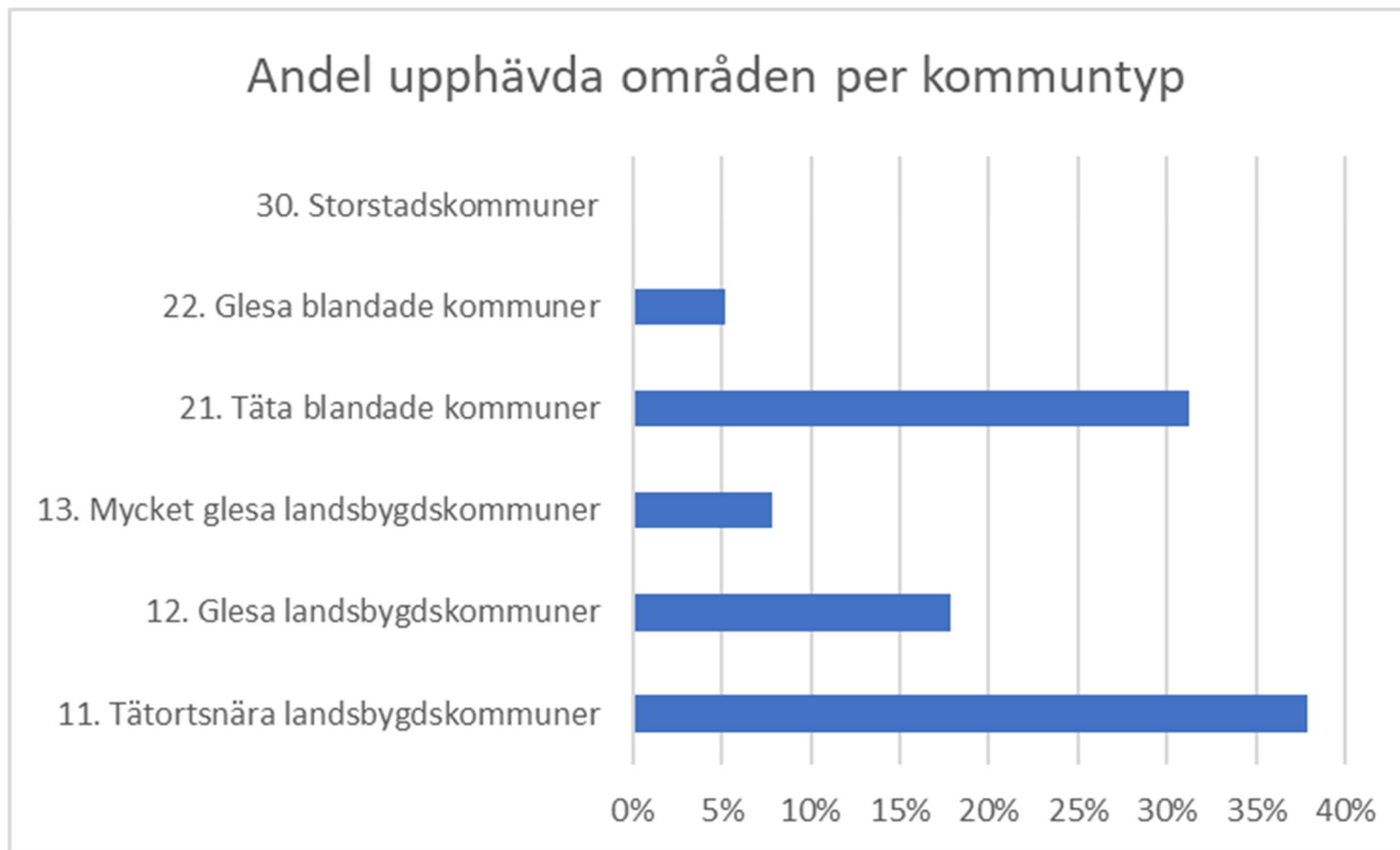
Länsstyrelse	Antal kommuner	Totalt antal nyetableringar av bostadshus	Totalt antal nyetableringar av bryggor	Antal hus per kommun	Antal bryggor per kommun
Stockholm	26	0	3	0,0	0,1
Uppsala	8	0	0	0,0	0,0
Södermanland	9	0	0	0,0	0,0
Östergötland	13	0	0	0,0	0,0
Jönköping	13	0	0	0,0	0,0
Kronoberg	8	0	0	0,0	0,0
Kalmar	12	0	1	0,0	0,1
Gotland	1	1	0	1,0	0,0
Blekinge	5	0	2	0,0	0,4
Skåne	33	0	1	0,0	0,0
Halland	6	0	1	0,0	0,2
Västra Götaland	49	1	0	0,0	0,0
Värmland	16	0	0	0,0	0,0
Örebro	12	0	3	0,0	0,3
Västmanland	10	0	0	0,0	0,0
Dalarna	15	1	0	0,1	0,0
Gävleborg	10	0	1	0,0	0,1
Västernorrland	7	1	0	0,1	0,0
Jämtland	8	0	0	0,0	0,0
Västerbotten	15	0	2	0,0	0,1
Norrbottn	14	1	0	0,1	0,0
Totalt Sverige	290	5	14	0,0	0,0
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	1	3	0,0	0,0
12. Glesa landsbygdskommuner	53	2	1	0,0	0,0
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	0	2	0,0	0,1
21. Tåta blandade kommuner	87	2	7	0,0	0,1
22. Glesa blandade kommuner	29	0	1	0,0	0,0
30. Storstadskommuner	26	0	0	0,0	0,0

Tabell 5L. Skäl för beviljade dispenser per län under 2024. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har skälen för samtliga åtgärder angetts i tabellen. Det vanligaste skälet för dispens var att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området (18 c § 5).

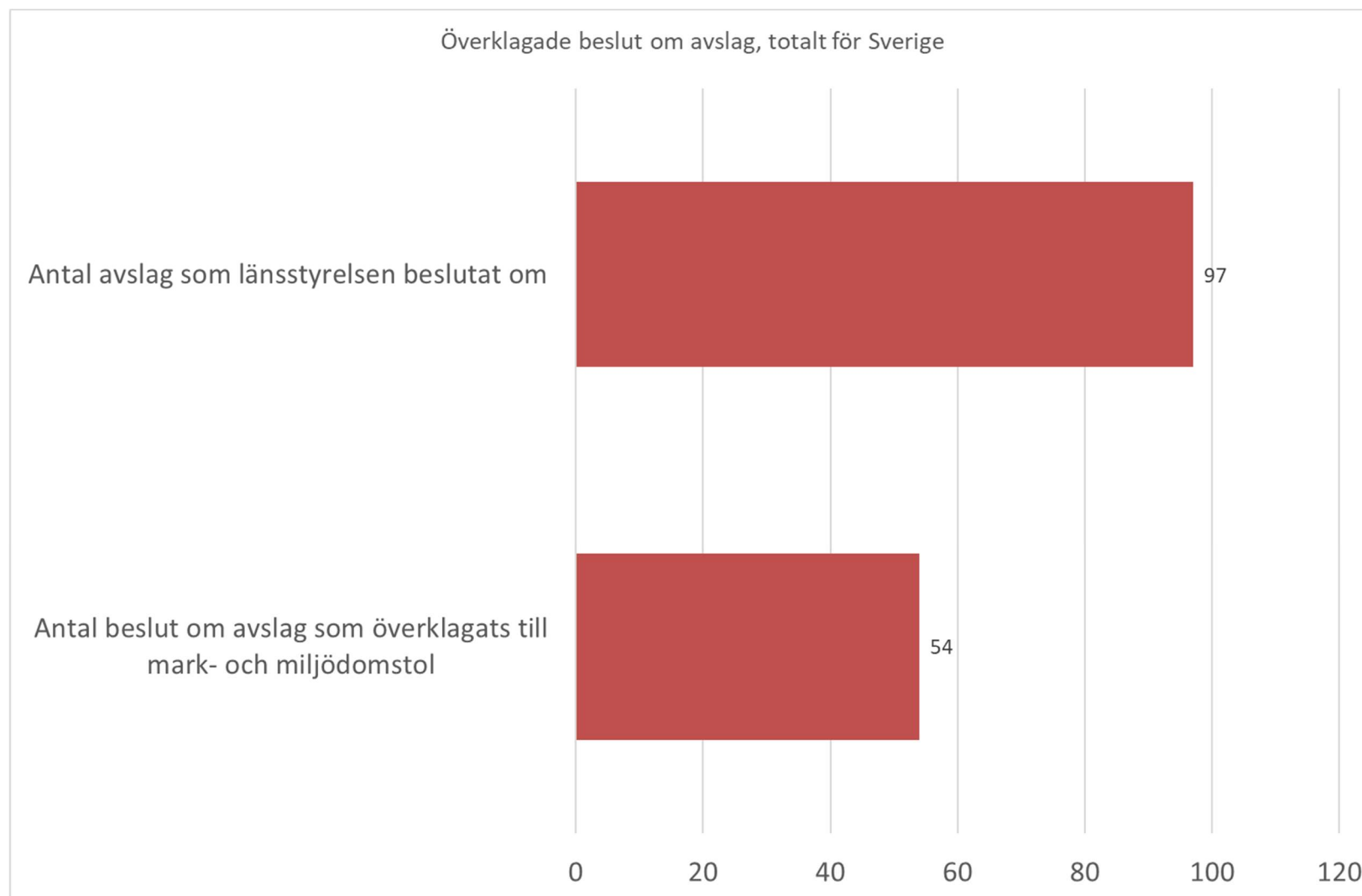
Länsstyrelse	Antal kommuner	18c § p 1	18c § p 2	18c § p 3	18c § p 4	18c § p 5	18c § p 6	18d §	Totalt
Stockholm	26	9	0	4	12	41	1	0	67
Uppsala	8	3	0	0	1	8	0	0	12
Södermanland	9	4	0	3	0	13	0	0	20
Östergötland	13	0	0	0	0	9	0	0	9
Jönköping	13	0	0	0	0	3	0	0	3
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalmar	12	2	0	5	2	4	1	0	14
Gotland	1	0	0	0	0	0	1	0	1
Blekinge	5	4	0	12	0	14	0	0	30
Skåne	33	32	0	9	2	65	0	0	108
Halland	6	1	0	5	2	10	5	0	23
Västra Götaland	49	47	1	22	3	61	0	0	134
Värmland	16	0	0	0	0	0	0	0	0
Örebro	12	1	0	6	0	2	0	0	9
Västmanland	10	1	0	4	0	24	0	0	29
Dalarna	15	3	0	0	1	12	0	0	16
Gävleborg	10	2	0	0	0	1	0	0	3
Västernorrland	7	5	1	2	1	19	0	0	28
Jämtland	8	6	0	3	0	4	0	0	13
Västerbotten	15	3	0	4	0	1	0	0	8
Norrbotten	14	18	2	0	0	2	0	0	22
Totalt Sverige	290	141	4	79	24	293	8	0	549
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	34	0	11	6	59	0	0	110
12. Glesa landsbygdskommuner	53	32	1	21	0	59	1	0	114
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	2	0	2	0	1	0	0	5
21. Täta blandade kommuner	87	51	3	24	15	129	5	0	227
22. Glesa blandade kommuner	29	20	0	17	2	20	1	0	60
30. Storstadskommuner	26	2	0	4	1	25	1	0	33

Tabell 6L. Antal beslut och antal områden där strandskyddet har upphävts under 2024. Det har i huvudsak varit upphävanden vid små sjöar och vattendrag (18 § 2). Halland och Dalarna har upphävt många fler områden än övriga länsstyrelser.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal beslut, 18 § p 1	Antal områden, 18 § p 1	Antal beslut, 18 § p 2	Antal områden, 18 § p 2	Antal beslut, 18 § p 3a	Antal områden, 18 § p 3a	Antal beslut, 18 § p 3b	Antal områden, 18 § p 3b	Antal upphävda områden per kommun
Stockholm	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Uppsala	8	1	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Södermanland	9	0	0	11	16	0	0	0	0	1,8
Östergötland	13	0	0	12	12	0	0	1	1	1,0
Jönköping	13	0	0	3	3	0	0	0	0	0,2
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Kalmar	12	0	0	10	18	0	0	0	0	1,5
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Blekinge	5	1	1	6	8	0	0	0	0	1,8
Skåne	33	2	2	2	4	0	0	0	0	0,2
Halland	6	0	0	86	116	0	0	0	0	19,3
Västra Götaland	49	0	0	2	2	0	0	0	0	0,0
Värmland	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Örebro	12	0	0	6	6	0	0	0	0	0,5
Västmanland	10	0	0	1	1	0	0	0	0	0,1
Dalarna	15	0	0	57	87	0	0	0	0	5,8
Gävleborg	10	0	0	11	12	0	0	0	0	1,2
Västernorrland	7	0	0	2	2	0	0	0	0	0,3
Jämtland	8	0	0	29	39	0	0	0	0	4,9
Västerbotten	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Norrbotten	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Totalt Sverige	290	4	3	238	326	0	0	1	1	1,1
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	2	1	91	124	0	0	0	0	1,6
12. Glesa landsbygdskommuner	53	1	1	42	58	0	0	0	0	1,1
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	0	0	16	26	0	0	0	0	1,7
21. Tåta blandade kommuner	87	0	0	75	102	0	0	1	1	1,2
22. Glesa blandade kommuner	29	1	1	14	16	0	0	0	0	0,6
30. Storstadskommuner	26	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0

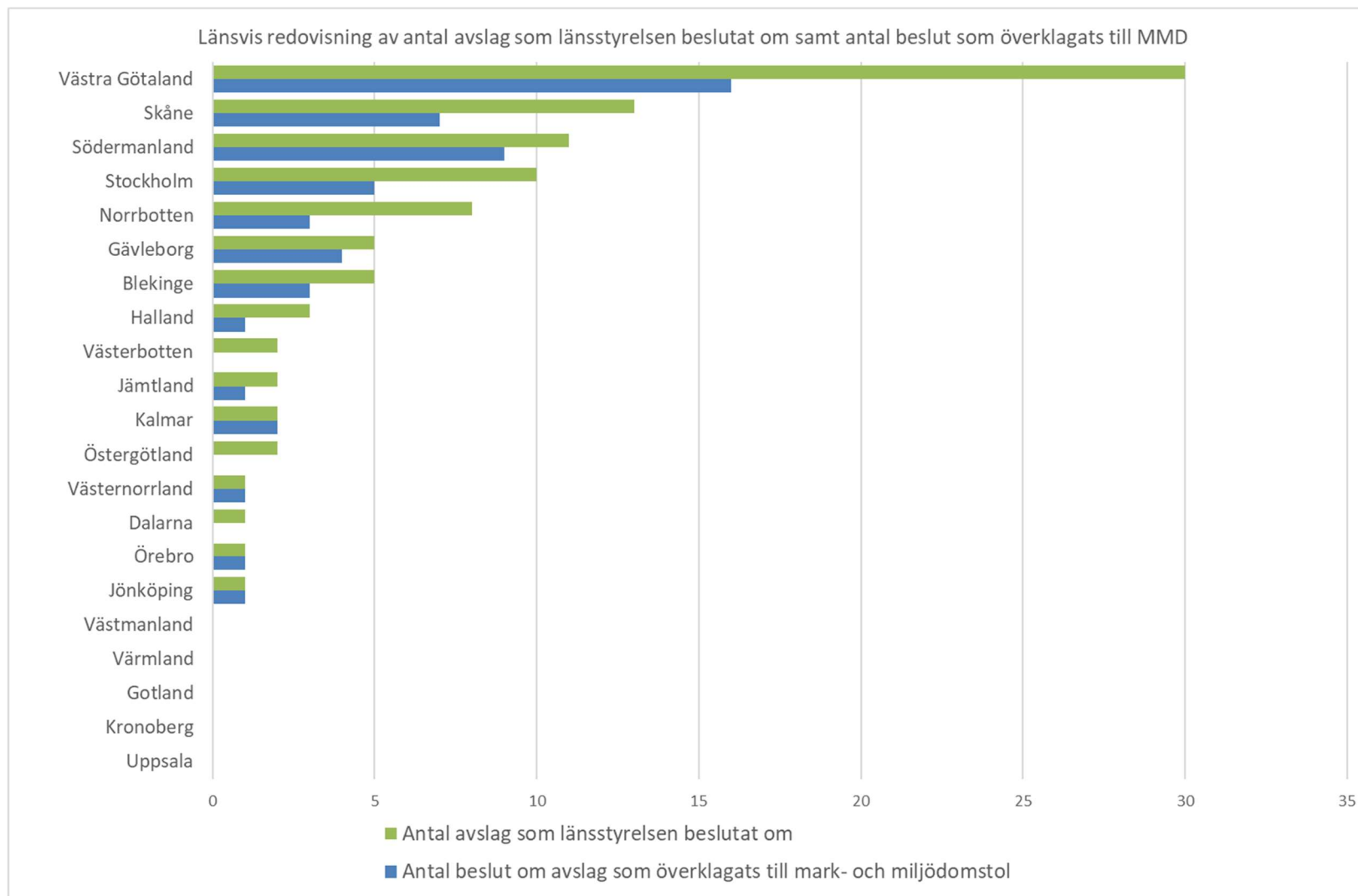
Figur 4 Länsstyrelsens beslut om att upphäva strandskyddet, fördelat på kommuntyper. Den största andelen upphävanden sker i tätortsnära landsbygdskommuner (38%) samt i täta blandade kommuner (31%).

Figur 5 Antal avslag som länsstyrelserna beslutat om 2024 och antal av länsstyrelsernas avslag som överklagats till mark- och miljödomstol (tabell 7L). Lite mer än hälften av avslagen överklagades.

Tabell 7L Antal avslag samt överklagade beslut om avslag. 56 % av det totala antalet avslag överklagades 2024. Fyra länsstyrelser har fattat 10 eller fler beslut om avslag.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal avslag som länsstyrelsen beslutat om	Antal beslut om avslag som överklagats till mark- och miljödomstol	Andel överklagade beslut
Stockholm	26	10	5	50%
Uppsala	8	0	0	0%
Södermanland	9	11	9	82%
Östergötland	13	2	0	0%
Jönköping	13	1	1	100%
Kronoberg	8	0	0	0%
Kalmar	12	2	2	100%
Gotland	1	0	0	0%
Blekinge	5	5	3	60%
Skåne	33	13	7	54%
Halland	6	3	1	33%
Västra Götaland	49	30	16	53%
Värmland	16	0	0	0%
Örebro	12	1	1	100%
Västmanland	10	0	0	0%
Dalarna	15	1	0	0%
Gävleborg	10	5	4	80%
Västernorrland	7	1	1	100%
Jämtland	8	2	1	50%
Västerbotten	15	2	0	0%
Norrbotten	14	8	3	38%
Totalt Sverige	290	97	54	56%

Figur 6 Länsvis redovisning av antal avslag som länsstyrelsen beslutat om 2024 och antal avslag som överklagats till mark- och miljödomstol (MMD), sortering efter antal beslutade avslag (tabell 7L). Länsstyrelsen i Västra Götaland har flest avslag (30 st). De flesta län har 5 avslagsbeslut eller färre.

Tabell 8L Antal tillsynsbeslut 2024 dvs. beslut om föreläggande, per ändamål samt antal tillsynsbeslut som har överklagats. Västra Götaland har fattat de flesta besluten. Tolv länsstyrelser har inga tillsynsbeslut.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Förvarsanl., allmän väg eller järnväg (p 1)	varav antal överklagande	Bostadshus inkl.	varav antal överklagande	Komplementbyggnad/tillbyggnad ²	varav antal överklagande	Anläggning Turism/Camping/Stugor/Hotell	varav antal överklagande	Brygga/Pir	varav antal överklagande	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	varav antal överklagande	Båthus	varav antal överklagande	Friluftsanordningar	varav antal överklagande	Väg/Bro	varav antal överklagande	Annat	varav antal överklagande	Totalt antal beslut per ändamål	varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats
Stockholm	26	0	0	0	0	1	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	9	1
Uppsala	8	0	0	0	0	3	3	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6	10	10
Södermanland	9	0	0	0	0	1	1	0	0	12	8	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	14	9
Östergötland	13	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Jönköping	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kalmar	12	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	3	2
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Blekinge	5	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2	0	0	0	0	0	2	2	5	3
Skåne	33	0	0	0	0	0	0	0	0	5	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	8	4
Halland	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västra Götaland	49	0	0	0	0	6	5	0	0	12	3	0	0	0	0	0	0	1	1	39	28	58	37
Värmland	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Örebro	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västmanland	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dalarna	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gävleborg	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västernorrland	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jämtland	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Västerbotten	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Norrbottnen	14	0	0	0	0	1	0	0	0	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	6	3

² Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad eller komplementbyggnad.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Förvarsanl., allmän väg eller järnväg (p 1)	varav antal överklagande	Bostadshus inkl.	varav antal överklagande	Komplementbyggnad/tillbyggnad ²	varav antal överklagande	Anläggning Turism/Camping/Stugor/Hotell	varav antal överklagande	Brygga/Pir	varav antal överklagande	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	varav antal överklagande	Båthus	varav antal överklagande	Friluftsanordningar	varav antal överklagande	Väg/Bro	varav antal överklagande	Annat	varav antal överklagande	Totalt antal beslut per ändamål	varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats
Totalt Sverige	290	0	0	0	0	13	10	0	0	39	20	0	0	2	0	0	0	2	1	58	38	114	69
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	0	0	0	0	7	7	0	0	12	6	0	0	0	0	0	0	0	0	39	32	58	45
12. Glesa landsbygdskommuner	53	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	1	1	2	1	5	3
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	0	0	0	0	1	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	2
21. Täta blandade kommuner	87	0	0	0	0	3	2	0	0	8	6	0	0	0	0	0	0	1	0	4	1	16	9
22. Glesa blandade kommuner	29	0	0	0	0	1	1	0	0	13	4	0	0	2	0	0	0	0	0	13	4	29	9
30. Storstadskommuner	26	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1

Kommunernas strandskyddsbeslut 2024

Beslut om strandskyddsdispens

Kommuner kan besluta om dispens från strandskyddet enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken. I Gotlands län är det länsstyrelsen som prövar de allra flesta dispenserna då hela kusten är skyddad som naturreservat. Region Gotland, som motsvarar en kommun, har dock möjlighet att besluta om dispens i andra delar av länet.

Tabell 1K. Under 2024 har kommunerna fattat 4298 beslut om dispenser (exklusive avslag). Statistik för antalet avslag redovisas i Tabell 8K. Tabell 1K redovisar att antalet kommunala dispenser som länsstyrelsen har överprövat enligt 19 kap. 3 b § miljöbalken är 749 st, varav 481 av dem (ca 11 % av alla dispensbeslut) helt eller delvis har upphävts av länsstyrelsen. Om länsstyrelsen har anledning att befara att dispensreglerna tillämpats felaktigt ska beslutet tas till överprövning. Länsstyrelsen ska upphäva kommunens beslut, om det inte finns förutsättningar för dispensen (19 kap. 3 b § tredje stycket miljöbalken). Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

I tabell 2K redovisas antalet kommunala medgivanden till dispenser enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken, uppdelade på olika typer av åtgärder. Antalet åtgärder som har fått dispens är 6135 st.

I tabellerna 3K och 4K redovisas dispenser enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken för nyetablering av bostadshus (permanentboende och fritidsboende) respektive för nyetablering av bryggor. Tabellerna finns även redovisade per kommun i bilaga 2.

Tabell 5K. För att ett beslut om medgivande av dispens ska kunna fattas måste det finnas ett särskilt skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ miljöbalken. Under 2024 har kommunerna fattat flest beslut med hänvisning till det särskilda skälet enligt punkt 1 (att ett område redan är i anspråkstaget). Ungefär 7 % av åtgärderna har medgivits med stöd av LIS (18 d§). Uppgifter saknas i några fall och totalen avviker därför mot vad som visas i tabellerna 1K och 2K. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

I tabell 6K redovisas dispenser från strandskyddet som medgivits av kommun och sedan upphävts av länsstyrelsen enligt 19 kap. 3b § tredje stycket miljöbalken fördelat på åtgärd. Totalt har länsstyrelsen under 2024 upphävt 664 av de åtgärder som kommunen tidigare har medgivit. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

Tabell 7K. För de åtgärder som länsstyrelsen har upphävt dispensen, har kommunen angivit skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ miljöbalken. Tabellen redovisar

vilka skäl för åtgärder som angetts för upphävda beslut. Uppgifter om särskilda skäl saknas för några åtgärder, varför totalsumman inte är samma som i tabell 6K. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

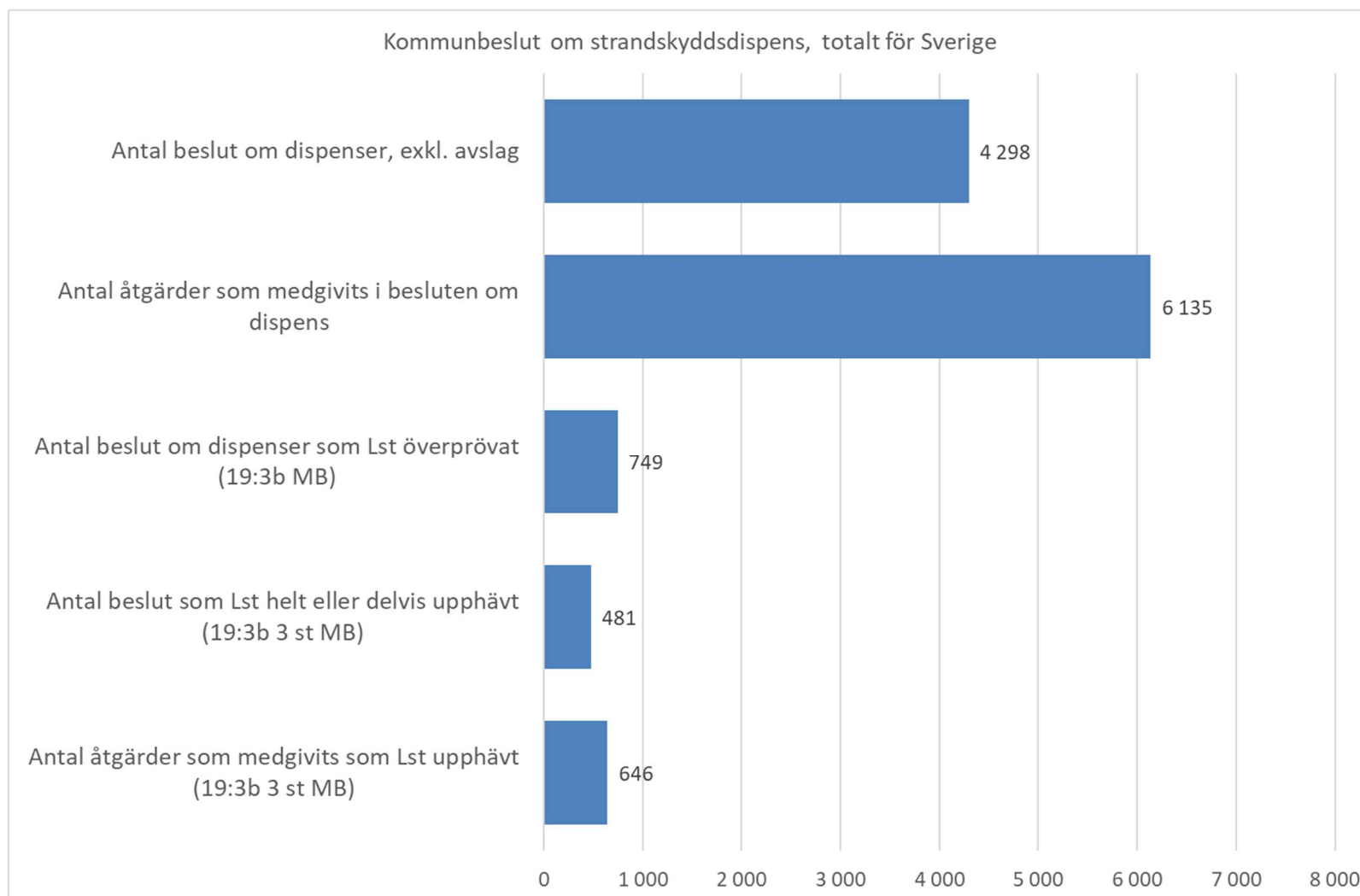
I tabell 8K anges antalet kommunala beslut om avslag på ansökan om dispens från strandskyddet samt hur många som sedan har överklagats till länsstyrelsen, samt vidare till Mark- och miljödomstol. Kommunerna fattade totalt 235 beslut om avslag. 155 av dessa överklagades och länsstyrelsen ändrade besluten, och beviljade dispens, i 16 fall. Sammanlagt har 196 beslut med länsstyrelsen som andra instans överklagats vidare till mark- och miljödomstol enligt 19 kap. 3 b § tredje stycket miljöbalken. Flera kommuner anger att de avråder sökanden att ansöka om dispens när de ser att det kan bli svårt att få godkännande. Många kommuner har därför knappt några avslag.

Tillsynsbeslut

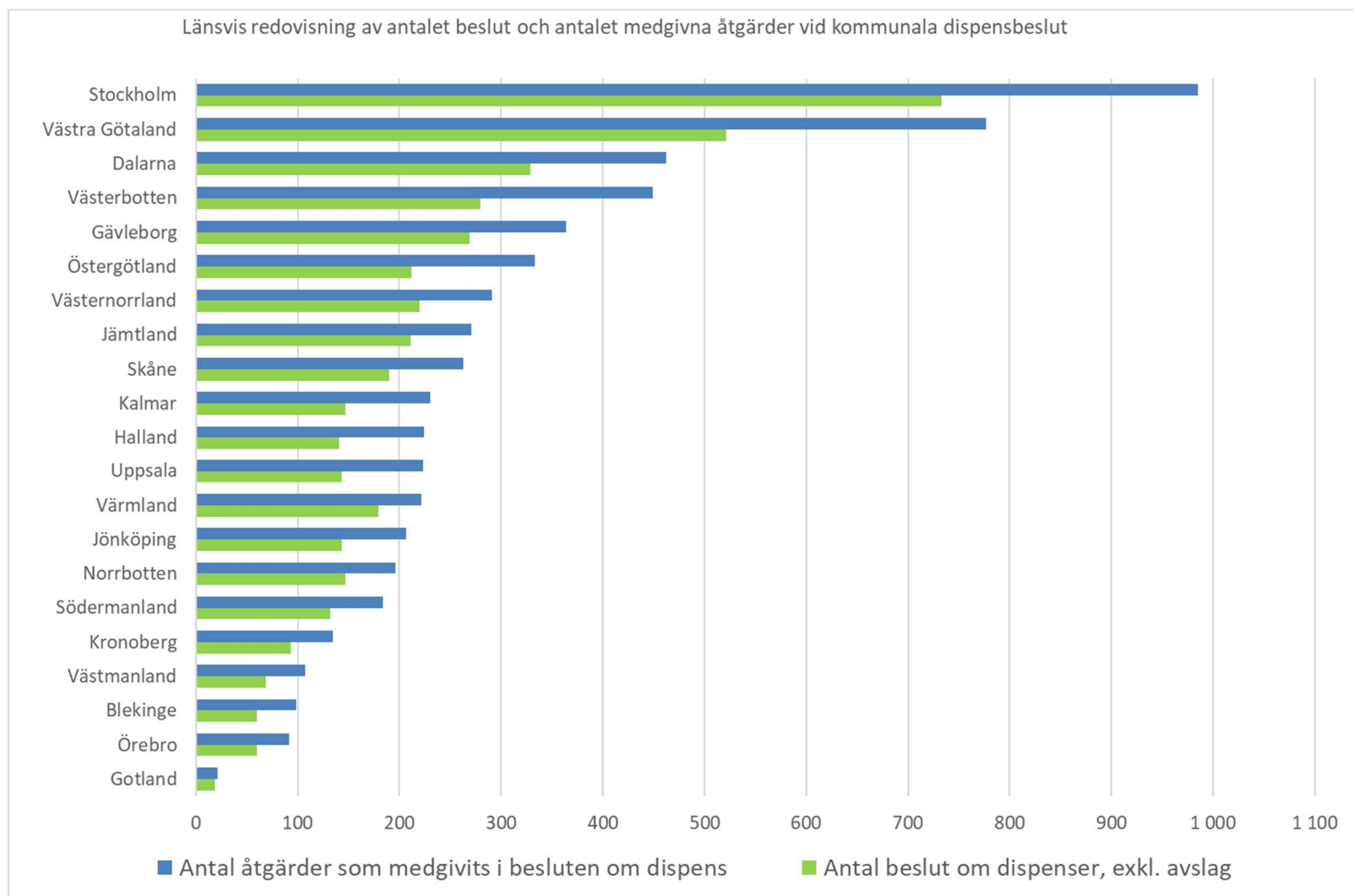
I tabell 9K redovisas antal tillsynsbeslut, förelägganden om åtgärd, under 2024. Kommunerna beslutade om totalt 638 förelägganden varav 171 överklagades. Antalet förelägganden under året har ökat kraftigt jämfört med tidigare år. Detta kan delvis kopplas till arbetet med fokusområdet Grunda havsvikar inom Nationella tillsynsstrategin (2022-25). Det är i huvudsak nio kommuner som bidrar till den högre totalen.

Antalet tillsynsärenden som kommunerna hanterar är fler än vad denna rapportering visar. Ärenden som avslutas med beslut om föreläggande är bara en liten del av den faktiska tillsynen som bedrivs. Många ärenden kan avslutas efter information till markägaren och överträdelser som åtgärdas frivilligt. Flera länsstyrelser får inte kopia på kommunernas tillsynsbeslut och underlaget måste därför begäras från kommunerna i samband med redovisningen. 16 kommuner har för 2024 inte lämnat detta underlag till länsstyrelsen.

Figurer och tabeller

Figur 7 Antal kommunbeslut om strandskyddsdispens (exklusive avslag), antal åtgärder som omfattats, antal beslut om dispenser som länsstyrelsen överprövat, antal beslut som länsstyrelsen helt eller delvis upphävt och antal åtgärder som medgivits och som länsstyrelsen upphävt, totalt för Sverige 2024.

Figur 8 Länsvis redovisning av antal åtgärder som kommunerna medgivit, samt antalet beslut. Många dispensbeslut omfattar flera åtgärder. Flest dispenser har medgivits av kommunerna i Stockholms län med lite fler än 700 beslut och nära 1000 åtgärder. Inom de flesta län har färre än 300 kommunala beslut fattats under 2024.

Tabell 1K. Kommunernas beslut om strandskyddsdispens (exklusive avslag) 2024 redovisat per län. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har samtliga åtgärder angivits i tabellen. Flest dispenser och åtgärder medges i tätade blandade kommuner.

Länsstyrelse	Antal kom-muner	Antal beslut om dispenser, exkl. avslag	Antal åtgärder som medgivits i besluten om dispens	Antal beslut om dispenser som Lst överprövat (19:3b MB)	Antal beslut som Lst helt eller delvis upphävt (19:3b 3 st MB)	Antal åtgärder som medgivits som Lst upphävt (19:3b 3 st MB)	Antal medgivna åtgärder per kommun
Stockholm	26	733	985	125	80	100	38
Uppsala	8	143	223	54	21	34	28
Södermanland	9	132	184	46	28	34	20
Östergötland	13	212	333	43	30	38	26
Jönköping	13	143	207	32	17	22	16
Kronoberg	8	93	135	6	3	5	17
Kalmar	12	147	230	33	14	15	19
Gotland	1	19	21	4	1	0	21
Blekinge	5	60	99	3	2	2	20
Skåne	33	190	263	58	47	45	8
Halland	6	141	224	33	22	31	37
Västra Götaland	49	521	777	63	33	46	16
Värmland	16	179	222	28	22	26	14
Örebro	12	60	92	19	6	8	8
Västmanland	10	69	107	7	0	0	11
Dalarna	15	329	462	42	19	29	31
Gävleborg	10	269	364	77	55	74	36
Västernorrland	7	220	291	11	3	4	42
Jämtland	8	211	271	31	18	22	34
Västerbotten	15	280	449	22	13	32	30
Norrbotten	14	147	196	12	47	79	14
Totalt Sverige	290	4 298	6 135	749	481	646	21
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	1117	1600	229	141	175	20
12. Glesa landsbygdskommuner	53	739	1000	129	81	116	19
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	219	289	20	30	60	19
21. Tätade blandade kommuner	87	1533	2224	258	156	200	26
22. Glesa blandade kommuner	29	467	710	70	49	58	24
30. Storstadskommuner	26	223	312	43	24	37	12

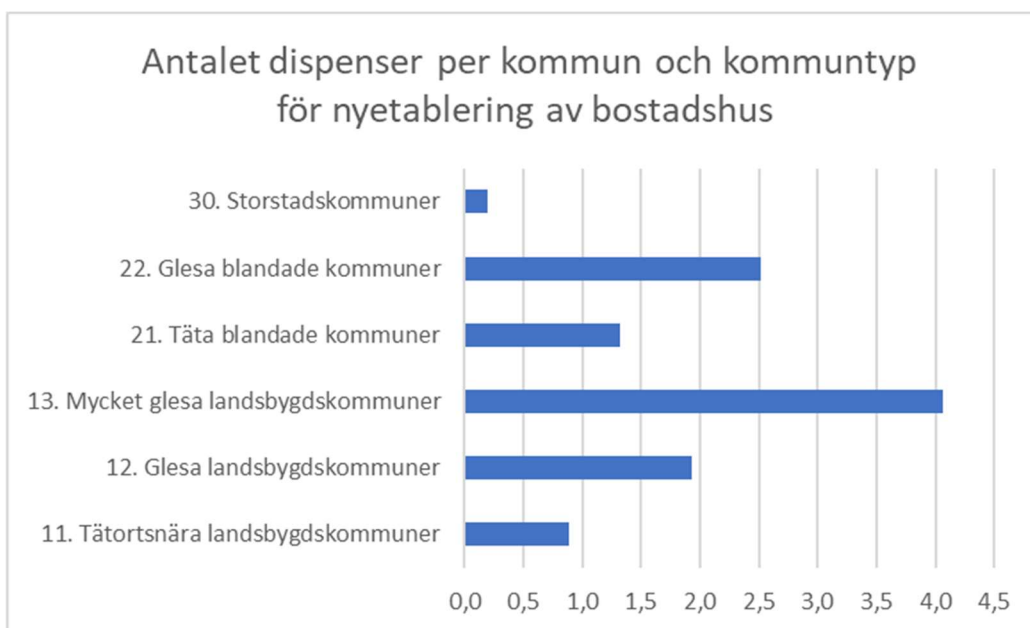
Tabell 2K. Åtgärder som beviljades dispens under 2024. Antalet åtgärder för vilka dispens från strandskyddet medgivits av kommunerna, uppdelat per län. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen. Den vanligaste åtgärden som beviljas dispens är komplementbyggnad eller tillbyggnad.

Län	Antal k:r	Bostadshus inkl. fritidshus	Komplementbyggnad/tillbyggnad ³	Anläggning Turism/Camping/Stugor/Hotell	Brygga/Pir	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	Båthus	Friluftslivs-anordningar	Väg/Bro	Annat	Totalt
Stockholm	26	139	419	12	145	56	8	4	17	185	985
Uppsala	8	14	56	3	30	27	4	6	3	80	223
Södermanland	9	26	55	1	2	53	0	3	0	44	184
Östergötland	13	38	120	11	40	77	0	6	8	33	333
Jönköping	13	56	63	1	14	18	2	13	3	37	207
Kronoberg	8	17	32	3	16	26	0	20	4	17	135
Kalmar	12	44	82	12	6	40	0	7	3	36	230
Gotland	1	5	6	0	0	1	0	0	1	8	21
Blekinge	5	25	34	10	0	12	0	2	2	14	99
Skåne	33	8	63	2	11	39	0	8	6	126	263
Halland	6	24	23	2	2	108	0	4	4	57	224
Västra Götaland	49	101	362	18	42	101	4	33	16	100	777
Värmland	16	56	86	1	14	20	1	9	3	32	222
Örebro	12	22	37	1	2	8	0	2	3	17	92
Västmanland	10	11	37	1	11	20	1	4	0	22	107
Dalarna	15	126	191	2	10	77	8	13	9	26	462
Gävleborg	10	55	137	15	15	75	3	15	3	46	364
Västernorrland	7	44	90	12	3	90	1	12	18	21	291
Jämtland	8	56	92	3	9	31	3	15	4	58	271
Västerbotten	15	90	242	18	19	37	10	3	2	28	449
Norrbottn	14	68	78	1	3	30	8	0	4	4	196
Totalt Sverige	290	1 025	2 305	129	394	946	53	179	113	991	6 135
											Antal per kommun
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	208	644	19	92	269	13	60	21	274	20
12. Glesa landsbygdskommuner	53	176	394	27	35	161	8	34	22	143	19
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	81	106	14	2	50	12	6	6	12	19
21. Tåta blandade kommuner	87	363	791	31	194	351	5	58	47	384	26
22. Glesa blandade kommuner	29	164	289	26	31	83	13	12	8	84	24
30. Storstadskommuner	26	33	81	12	40	32	2	9	9	94	12

³ Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad eller komplementbyggnad.

Tabell 3K. Antalet dispenser medgivna av kommuner 2024, per län, för nyetablering av bostadshus, både permanentboende och fritidsboende. Ersättningsbyggnader ingår inte. Förhållandevis många nya bostadshus medges dispens i mycket glesa landsbygdskommuner.

Län	Antal kommuner	Totalt antal nyetableringar av bostadshus	Antal nyetableringar av bostadshus per kommun
Stockholm	26	29	1,1
Uppsala	8	5	0,6
Södermanland	9	4	0,4
Östergötland	13	12	0,9
Jönköping	13	31	2,4
Kronoberg	8	11	1,4
Kalmar	12	5	0,4
Gotland	1	5	5,0
Blekinge	5	14	2,8
Skåne	33	0	0,0
Halland	6	2	0,3
Västra Götaland	49	18	0,4
Värmland	16	28	1,8
Örebro	12	10	0,8
Västmanland	10	0	0,0
Dalarna	15	83	5,5
Gävleborg	10	31	3,1
Västernorrland	7	15	2,1
Jämtland	8	44	5,5
Västerbotten	15	35	2,3
Norrbotten	14	45	3,2
Totalt Sverige	290	427	1,5
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	71	0,9
12. Glesa landsbygdskommuner	53	102	1,9
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	61	4,1
21. Täta blandade kommuner	87	115	1,3
22. Glesa blandade kommuner	29	73	2,5
30. Storstadskommuner	26	5	0,2

Figur 9 Antal dispenser per kommun för nyetablering av bostadshus under 2024, uppdelat på kommuntyp. I mycket glesa landsbygdskommuner medgavs lite mer än 4 nya bostadshus per kommun.

Tabell 4K. Antalet dispenser för nyetablering av brygga. Ersättningsbryggor ingår inte. Flest nya bryggor medgavs i tät blandade kommuner och tätortsnära landsbygdskommuner.

Län	Antal kommuner	Totalt antal nyetableringar av bryggor	Antal nyetableringar av bryggor per kommun
Stockholm	26	37	1,4
Uppsala	8	20	2,5
Södermanland	9	0	0,0
Östergötland	13	9	0,7
Jönköping	13	9	0,7
Kronoberg	8	9	1,1
Kalmar	12	6	0,5
Gotland	1	0	0,0
Blekinge	5	0	0,0
Skåne	33	3	0,1
Halland	6	2	0,3
Västra Götaland	49	5	0,1
Värmland	16	11	0,7
Örebro	12	0	0,0
Västmanland	10	0	0,0
Dalarna	15	9	0,6
Gävleborg	10	14	1,4
Västernorrland	7	4	0,6
Jämtland	8	6	0,8
Västerbotten	15	12	0,8
Norrbotten	14	4	0,3
Totalt Sverige	290	160	0,6
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	44	0,6
12. Glesa landsbygdskommuner	53	18	0,3
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	1	0,1
21. Täta blandade kommuner	87	70	0,8
22. Glesa blandade kommuner	29	16	0,6
30. Storstadskommuner	26	11	0,4

Tabell 5K. Särskilt skäl för de dispenser som kommunen beviljade 2024. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har skälen för samtliga åtgärder angetts i tabellen. Det vanligaste skälet är att området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften (18 c§ 1).

Län	Antal kommuner	18c § p 1	18c § p 2	18c § p 3	18c § p 4	18c § p 5	18c § p 6	18d §	Totalt
Stockholm	26	719	6	79	41	138	2	0	985
Uppsala	8	97	5	38	23	46	0	10	219
Södermanland	9	92	1	6	18	65	0	2	184
Östergötland	13	180	4	33	9	90	2	15	333
Jönköping	13	107	7	12	13	32	0	36	207
Kronoberg	8	45	0	26	8	43	0	13	135
Kalmar	12	134	2	14	2	66	2	10	230
Gotland	1	8	1	5	0	4	3	0	21
Blekinge	5	61	6	2	10	9	0	11	99
Skåne	33	130	3	22	17	90	0	1	263
Halland	6	82	3	5	4	127	0	1	222
Västra Götaland	49	490	15	59	13	165	0	24	766
Värmland	16	133	9	6	3	36	0	35	222
Örebro	12	56	0	5	11	11	0	8	91
Västmanland	10	46	14	12	2	33	0	0	107
Dalarna	15	243	14	14	21	73	3	93	461
Gävleborg	10	181	17	31	11	96	0	28	364
Västernorrland	7	153	5	19	15	92	0	7	291
Jämtland	8	114	6	22	10	66	11	42	271
Västerbotten	15	310	23	26	3	36	2	49	449
Norrbotten	14	115	8	8	4	31	0	30	196
Totalt Sverige	290	3496	149	444	238	1349	25	415	6116
									Antal per kommun
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	954	23	115	43	395	9	56	20
12. Glesa landsbygdskommuner	53	522	28	70	37	223	5	114	19
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	143	17	13	8	43	11	54	19
21. Täta blandade kommuner	87	1315	60	161	98	489	0	95	25
22. Glesa blandade kommuner	29	408	20	50	27	104	0	96	24
30. Storstadskommuner	26	154	1	35	25	95	0	0	12

Tabell 6K. Antal upphävda åtgärder under 2024. Antalet åtgärder för vilka dispens från strandskyddet medgivits av kommunen och som länsstyrelsen sedan har upphävt enligt 19 kap. 3 b § tredje stycket miljöbalken. Om ett beslut innehåller upphävande av flera åtgärder har samtliga angivits i tabellen. Många beslut om brygga/pir upphävdes i Stockholms län.

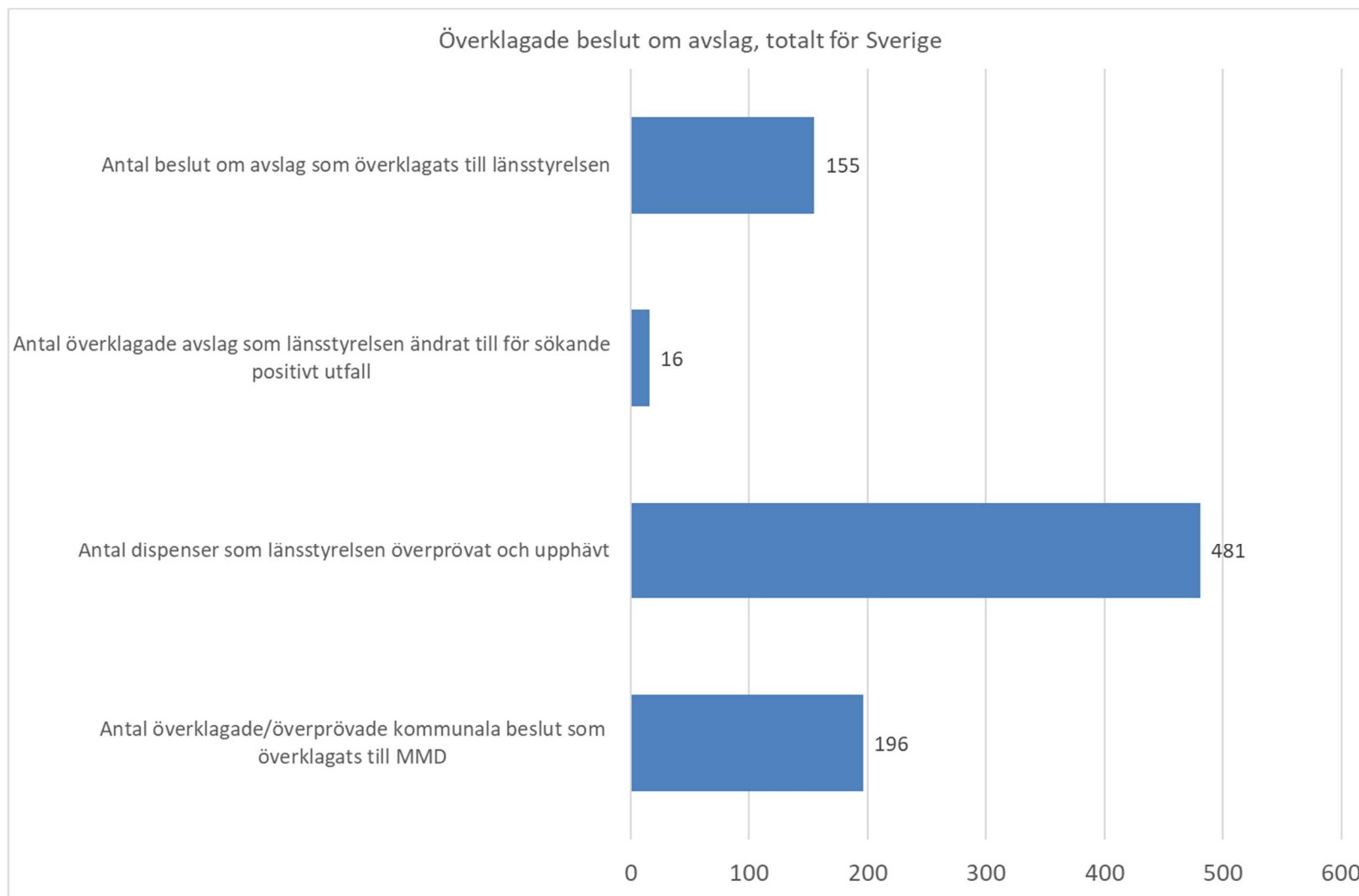
Länsstyrelse	Antal kommuner	Bostads- hus inkl. fritidshus	Komplement- byggnad/ tillbyggnad ⁴	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell	Brygga / Pir	Transformator- station, nätstation, nedläggning kabel etc.	Båthus	Friluftslivs- anordningar	Väg/ Bro	Annat	Totalt
Stockholm	26	14	23	3	40	0	1	0	3	16	100
Uppsala	8	3	5	0	16	0	0	0	0	9	33
Södermanland	9	9	16	0	3	2	0	0	1	3	34
Östergötland	13	4	17	1	11	2	0	0	0	3	38
Jönköping	13	2	9	0	7	1	0	1	0	2	22
Kronoberg	8	1	1	0	1	0	0	0	0	1	4
Kalmar	12	3	5	2	2	0	0	0	0	12	24
Gotland	1	3	0	0	0	0	0	0	0	1	4
Blekinge	5	3	3	0	1	0	1	2	0	0	10
Skåne	33	3	10	0	1	7	0	0	1	23	45
Halland	6	10	5	0	0	3	0	1	3	17	39
Västra Götaland	49	12	9	3	12	1	0	0	0	9	46
Värmland	16	5	7	0	6	0	0	0	1	7	26
Örebro	12	1	3	0	2	0	0	0	0	2	8
Västmanland	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dalarna	15	8	12	0	2	0	6	0	0	1	29
Gävleborg	10	21	33	8	6	0	1	0	0	5	74
Västernorrland	7	2	1	0	0	0	0	0	0	1	4
Jämtland	8	6	6	0	5	2	1	0	0	2	22
Västerbotten	15	10	11	4	0	0	2	0	0	5	32
Norrbotten	14	23	29	0	5	2	2	0	0	9	70
Totalt Sverige	290	143	205	21	120	20	14	4	9	128	664

⁴ Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Bostads- hus inkl. fritidshus	Komplement- byggnad/ tillbyggnad ⁴	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell	Brygga / Pir	Transformator- station, nätstation, nedläggning kabel etc.	Båthus	Friluftslivs- anordningar	Väg/ Bro	Annat	
											Antal upphävida åtgärder per kommun
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	36	52	1	41	5	2	1	4	49	2,4
12. Glesa landsbygdskommuner	53	31	50	8	11	3	2	2	1	12	2,3
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	15	23	4	0	2	2	0	0	7	3,5
21. Täta blandade kommuner	87	41	54	4	54	4	0	1	3	38	2,3
22. Glesa blandade kommuner	29	13	16	1	8	6	7	0	0	13	2,2
30. Storstads- kommuner	26	7	10	3	6	0	1	0	1	9	1,4

Tabell 7K. Särskilda skäl för de åtgärder för vilka dispensen upphävts. Angivna skäl av kommunen enligt 7 kap. 18 c § och 18 d § miljöbalken för de åtgärder för vilka dispens medgivits och som länsstyrelsen sedan upphävt enligt 19 kap. 3 b §. Uppgifter saknas för några åtgärder, totalsumman avviker därför mot vad som visas i tabell 6K. Det är vanligast att dispenser med skäl 18c § p 1 upphävs (området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften).

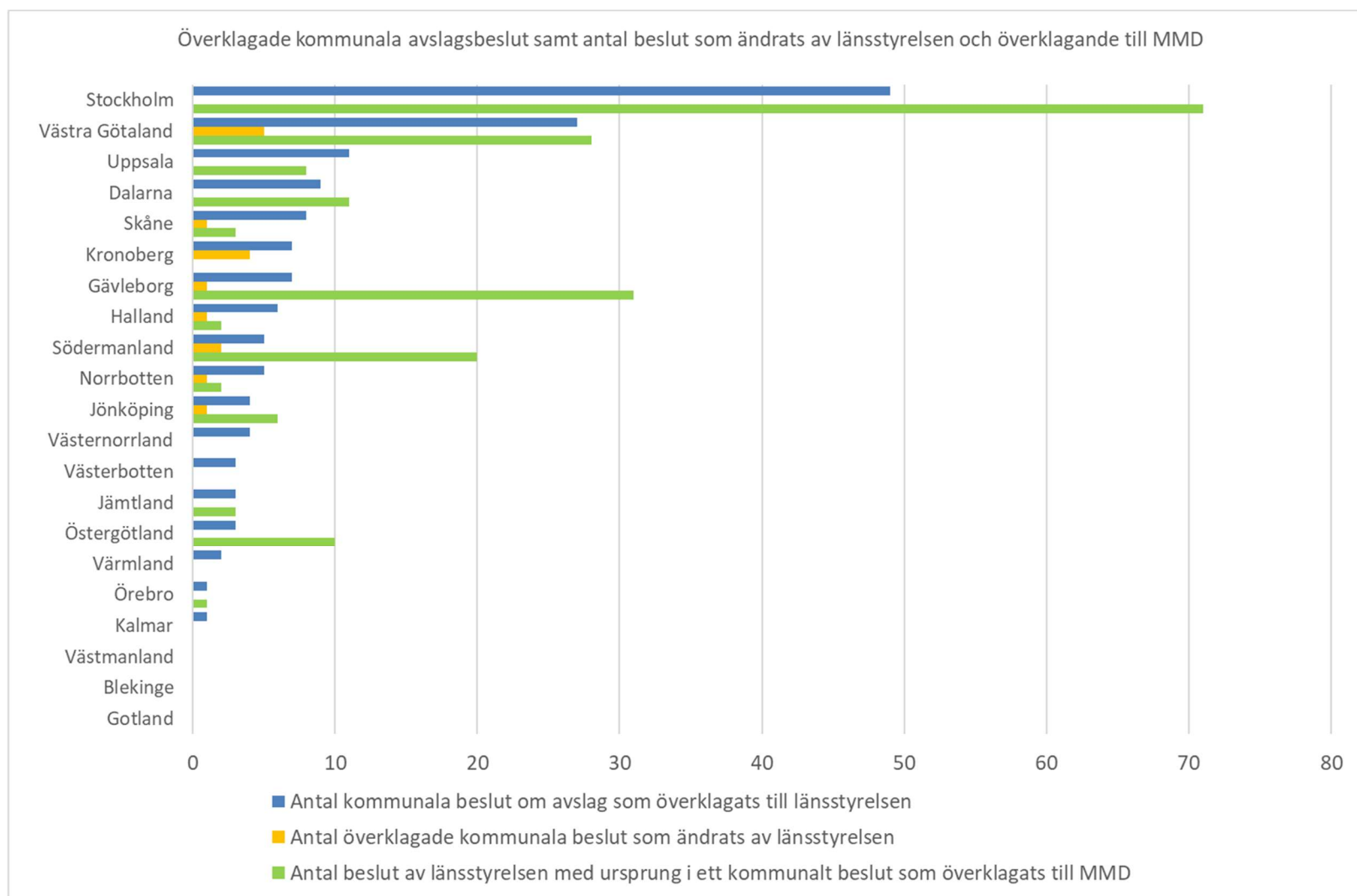
Länsstyrelse	Antal kommuner	18c § p 1	18c § p 2	18c § p 3	18c § p 4	18c § p 5	18c § p 6	18d §	Totalt
Stockholm	26	56	5	23	9	7	0	0	100
Uppsala	8	15	0	17	0	0	0	0	32
Södermanland	9	27	0	2	0	2	3	0	34
Östergötland	13	26	0	10	1	1	0	0	38
Jönköping	13	11	0	4	0	1	0	6	22
Kronoberg	8	3	0	1	0	0	0	0	4
Kalmar	12	11	0	2	0	3	0	8	24
Gotland	1	0	1	0	0	0	2	0	3
Blekinge	5	5	5	0	0	0	0	0	10
Skåne	33	29	1	2	7	6	0	0	45
Halland	6	22	0	1	0	14	0	0	37
Västra Götaland	49	26	3	11	0	2	0	0	42
Värmland	16	21	2	0	0	0	1	2	26
Örebro	12	6	0	2	0	0	0	0	8
Västmanland	10	0	0	0	0	0	0	0	0
Dalarna	15	18	4	5	1	0	0	0	28
Gävleborg	10	53	1	11	0	0	0	9	74
Västernorrland	7	0	0	0	1	0	0	3	4
Jämtland	8	6	0	9	0	2	0	5	22
Västerbotten	15	20	5	0	0	1	0	6	32
Norrbottn	14	31	9	10	0	2	0	19	71
Totalt Sverige	290	386	36	110	19	41	6	58	656
									Antal upphävda åtgärder per kommun
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	107	4	41	5	20	0	11	2,4
12. Glesa landsbygdskommuner	53	66	9	18	3	2	3	17	2,2
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	27	5	1	0	3	0	18	3,6
21. Täta blandade kommuner	87	137	11	33	0	5	3	7	2,3
22. Glesa blandade kommuner	29	30	6	11	5	7	0	5	2,2
30. Storstadskommuner	26	19	1	6	6	4	0	0	1,4

Figur 10 Antal kommunala beslut om avslag som överklagats till länsstyrelsen och hur många som ändrats till bifall, antal kommunala dispenser som länsstyrelsen överprövat och upphävt enligt 19 kap 3b§ MB (tabell 1K) samt antal beslut av länsstyrelsen som andra instans (överklagade eller överprövade kommunala beslut) som överklagats till mark- och miljödomstol (MMD). Totalt för Sverige under 2024 (data i tabell 8K). Totalt har länsstyrelserna som 2:a instans beslutat om 139 avslag och att upphäva 481 dispenser. Under året har 196 sådana, för den sökande negativa beslut, överklagats till domstol.

Tabell 8K. Överklagade kommunala beslut om avslag, per län, 2024. Antal kommunala avslag, antal avslag som överklagades till länsstyrelsen samt antal beslut där länsstyrelsen efter överklagande ändrat kommunens beslut och beviljat dispens. I sista kolumnen anges antal överklaganden till mark- och miljödomstol (MMD) av länsstyrelsens beslut som andra instans, alltså både efter länsstyrelsens prövning av överklagandet och efter länsstyrelsens upphävande enligt 19 kap. 3 b § tredje stycket miljöbalken. Två tredjedelar av kommunernas avslag överklagades men länsstyrelsen ändrade endast ett fåtal av dem.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal avslag som kommunen beslutat om	Antal kommunala beslut om avslag som överklagats till länsstyrelsen	Antal överklagade avslag som ändrats av länsstyrelsen	Antal överklagade/överprövade kommunala beslut som överklagats till MMD
Stockholm	26	59	49	0	71
Uppsala	8	13	11	0	8
Södermanland	9	8	5	2	20
Östergötland	13	3	3	0	10
Jönköping	13	10	4	1	6
Kronoberg	8	10	7	4	0
Kalmar	12	5	1	0	0
Gotland	1	0	0	0	0
Blekinge	5	4	0	0	0
Skåne	33	13	8	1	3
Halland	6	8	6	1	2
Västra Götaland	49	50	27	5	28
Värmland	16	5	2	0	0
Örebro	12	1	1	0	1
Västmanland	10	2	0	0	0
Dalarna	15	9	9	0	11
Gävleborg	10	11	7	1	31
Västernorrland	7	6	4	0	0
Jämtland	8	5	3	0	3
Västerbotten	15	5	3	0	0
Norrbottnen	14	8	5	1	2
Totalt Sverige	290	235	155	16	196
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	56	38	6	54
12. Glesa landsbygdskommuner	53	29	14	4	29
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	6	4	0	2
21. Täta blandade kommuner	87	82	54	5	77
22. Glesa blandade kommuner	29	26	13	1	9
30. Storstadskommuner	26	36	32	0	25

Figur 11 Länsvis redovisning av antal kommunala avslag som överklagats till länsstyrelsen, antal överklagade avslag som ändrats av länsstyrelsen och antal beslut av länsstyrelsen med ursprung i ett kommunalt beslut som överklagats till mark- och miljödomstol (MMD) under 2024, sorterad efter antal överklagade beslut. I Stockholm och Västra Götaland överklagas många av kommunens avslag men länsstyrelsen anser i de flesta fall att kommunens bedömning varit korrekt.

Tabell 9K. Antal beslut om föreläggande under 2024, per ändamål samt antal som har överklagats under året. Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad eller komplementbyggnad. Vanligast är förelägganden om brygga/pir samt andra åtgärder än de ändamål som är specificerade i tabellen.

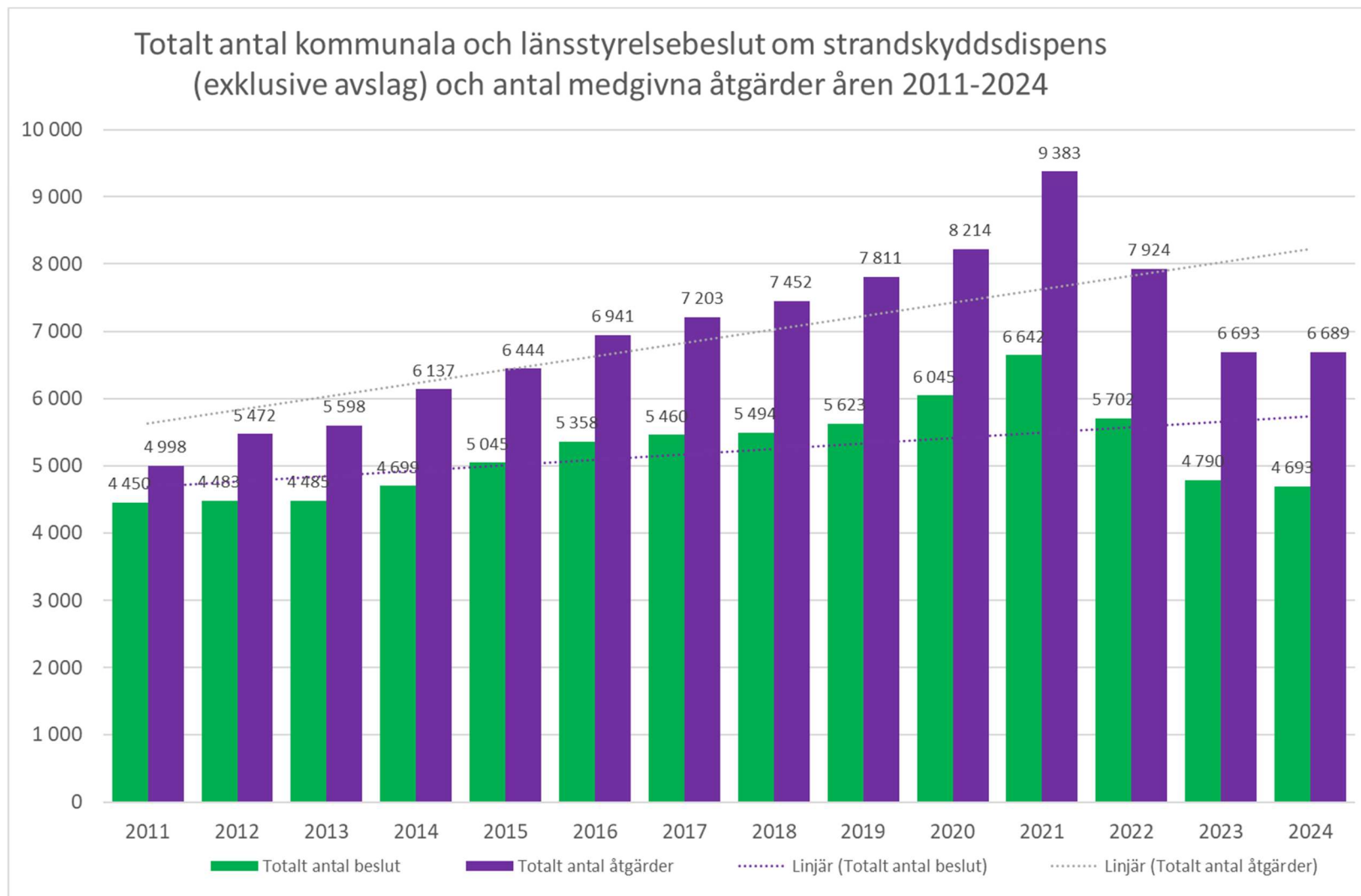
Länsstyrelse	Antal kommuner	Bostadshus inkl. fritidshus	varav antal överklagande	Komplementbyggnad/ tillbyggnad	varav antal överklagande	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell	varav antal överklagande	Brygga/ Pir	varav antal överklagande	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel	varav antal överklagande	Båthus	varav antal överklagande	Friluftslivsanordningar	varav antal överklagande	Väg/ Bro	varav antal överklagande	Annat	varav antal överklagande	Totalt antal beslut per ändamål	varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats	Kommentarer från länsstyrelsen
Stockholm	26	16	5	19	7	4	1	38	23	10	0	0	0	0	0	2	1	28	12	117	49	
Uppsala	8	14	0	35	5	1	1	25	6	10	0	3	0	2	0	2	0	25	9	117	21	1 kommun har ej redovisat
Södermanland	9	0	0	2	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	14	2	17	4	
Östergötland	13	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	3	0	6	2	
Jönköping	13	0	0	1	0	3	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2	1	9	1	
Kronoberg	8	0	0	2	0	0	0	7	1	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	13	1	
Kalmar	12	0	0	5	1	0	0	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	3	2	11	4	
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Blekinge	5	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	3	1	
Skåne	33	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0	9	0	
Halland	6	2	0	2	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	0	7	1	15	2	
Västra Götaland	49	2	2	19	6	1	0	40	16	0	0	2	1	2	0	2	1	72	39	140	65	10 kommuner har ej redovisat
Värmland	16	3	2	1	0	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	9	6	1 kommun har ej redovisat
Örebro	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	
Västmanland	10	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	3	1	6	1	
Dalarna	15	2	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	7	1	
Gävleborg	10	10	1	11	2	1	1	2	1	18	0	0	0	0	0	0	0	3	1	45	6	
Västernorrland	7	1	0	1	0	0	0	4	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	8	2	
Jämtland	8	19	0	4	1	2	0	6	1	9	0	0	0	0	0	0	0	26	0	66	2	1 kommun har ej redovisat
Västerbotten	15	6	0	4	1	1	0	13	2	2	0	2	0	0	0	0	0	11	0	39	3	3 kommuner har ej redovisat
Norrbotten	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totalt Sverige	290	76	10	110	24	14	3	149	56	50	0	9	2	9	1	9	4	212	71	638	171	

	Antal kommuner	Bostadshus inkl. fritidshus	varav antal överklagande	Komplementbyggnad/ tillbyggnad	varav antal överklagande	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell	varav antal överklagande	Brygga/ Pir	varav antal överklagande	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel	varav antal överklagande	Båthus	varav antal överklagande	Friluftslivsanordningar	varav antal överklagande	Väg/ Bro	varav antal överklagande	Annat	varav antal överklagande	Totalt antal beslut per län	varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats	Kommentarer från länsstyrelsen
Länsstyrelse																						
11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80	23	3	53	5	4	1	44	11	15	0	4	1	5	1	3	2	41	9	192	33	
12. Glesa landsbygdskommuner	53	28	0	25	5	5	1	14	6	27	0	2	1	1	0	0	0	38	6	140	19	
13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15	3	0	3	0	0	0	1	0	1	0	2	0	0	0	0	0	3	0	13	0	
21. Tåta blandade kommuner	87	15	3	22	10	3	1	40	20	5	0	1	0	3	0	4	1	97	43	190	78	
22. Glesa blandade kommuner	29	4	1	0	0	1	0	16	3	1	0	0	0	0	0	0	0	20	7	42	11	
30. Storstadskommuner	26	3	3	7	4	1	0	34	16	1	0	0	0	0	0	2	1	13	6	61	30	

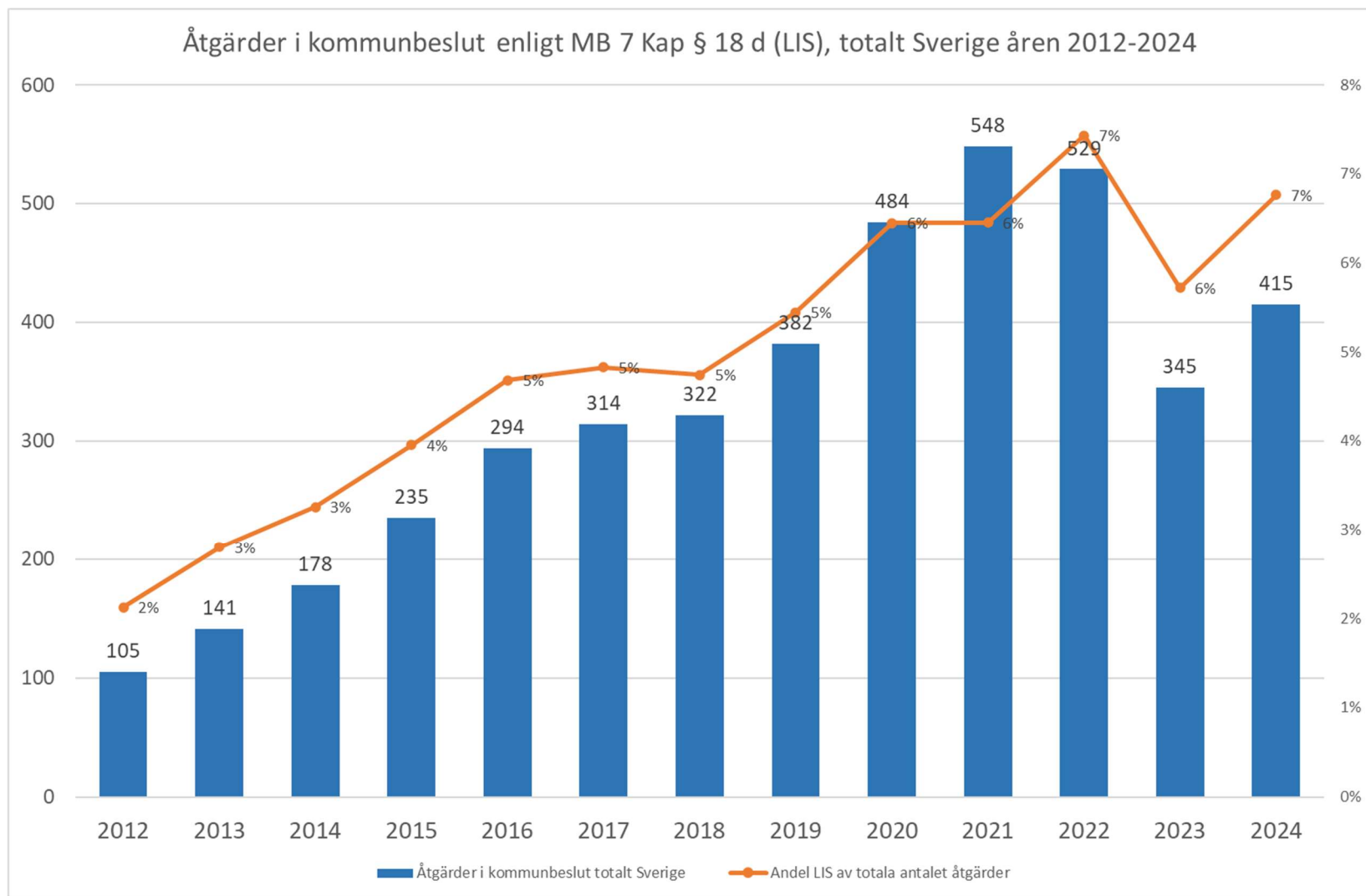

Figur 12 Antal beslut om föreläggande under 2024. 105 kommuner fattade minst 1 beslut, nio kommuner har tydligt fler beslut än övriga.

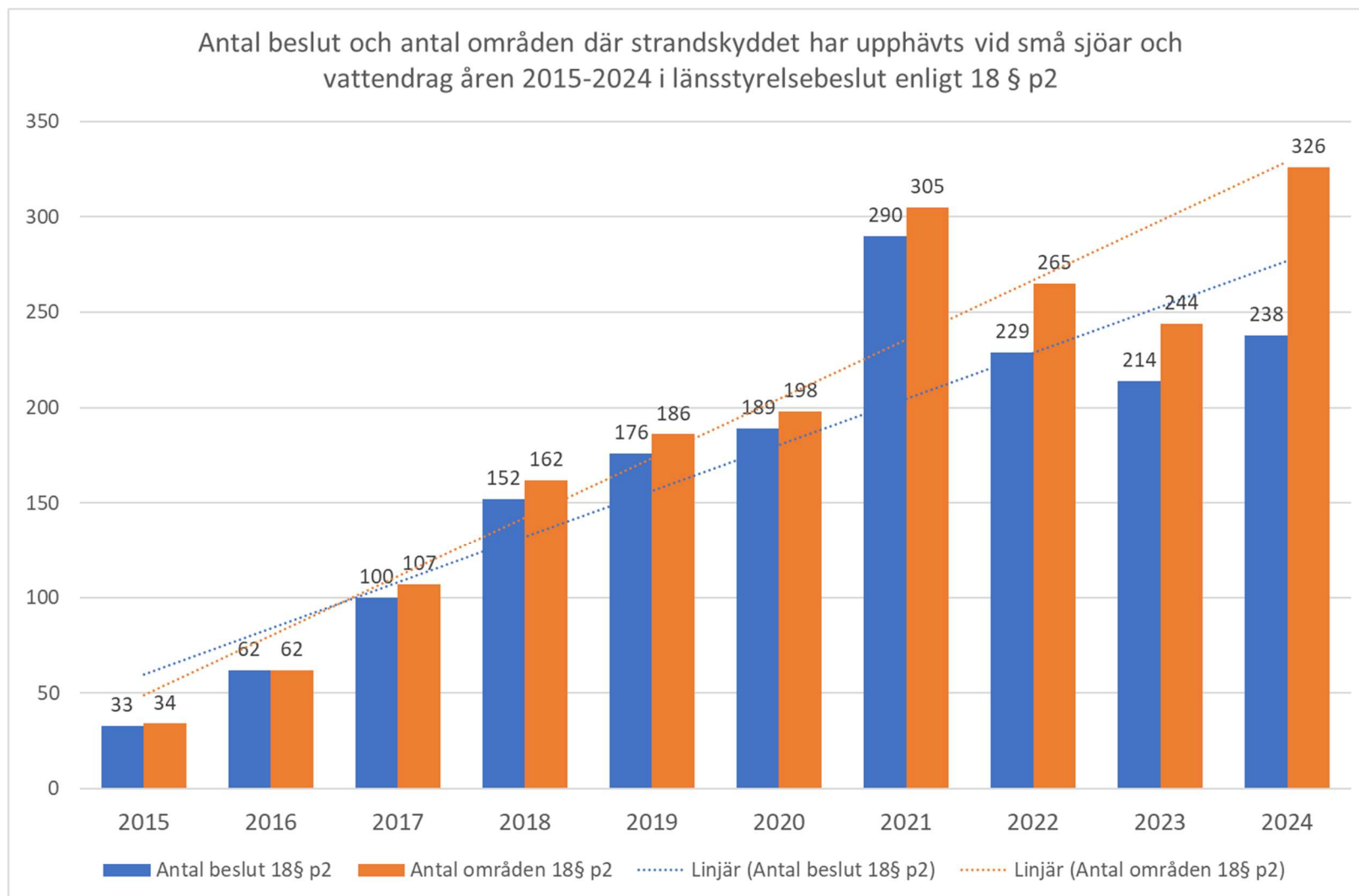
Jämförelser över flera år

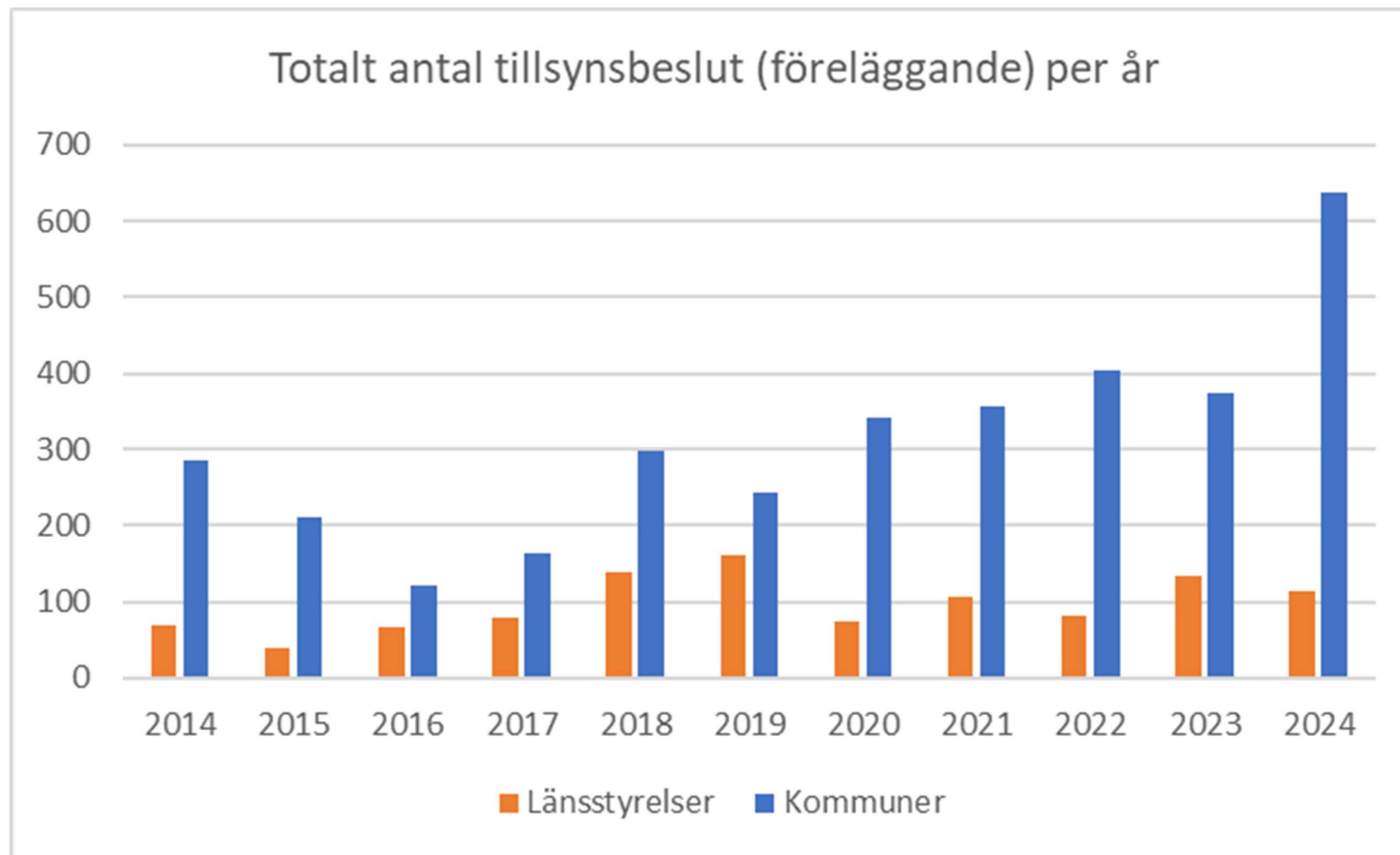
Figur 13 Antal beslut om dispenser och åtgärder från 2011 till 2024. Antalet dispensbeslut och åtgärder har minskat de senaste tre åren.

Figur 14 Antal åtgärder i dispensbeslut med stöd av 7 kap. 18 d § miljöbalken (område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, LIS) 2012-2024. Antal LIS-åtgärder minskade kraftigt 2023 men har ökat igen 2024. LIS-åtgärder motsvarar de senaste fem åren ca 6-7 % av det totala antalet åtgärder som kommunerna medgivit. Bestämmelsen om LIS i 7 kap. 18 d § trädde i kraft 1 feb 2010.

Figur 15 Antal beslut och områden där länsstyrelsen har upphävt strandskyddet vid en liten sjö eller ett litet vattendrag 2015–2024, samt trendlinjer för dessa. Under 2021 sågs en tydlig ökning men under 2022 och 2023 minskade antalet upphävanden. 2024 har antalet upphävda områden per beslut blivit tydligt fler. Trenden är uppåtgående på lång sikt. Bestämmelsen 18 § p 2 trädde i kraft den 1 augusti 2014.

Figur 16 Totalt antal tillsynsbeslut (förelägganden) om åtgärder inom strandskydd, beslutade av länsstyrelser och kommuner 2014-2024 (26 kap. 9 § miljöbalken). De senaste fem åren indikerar en viss ökning av antalet förelägganden för både kommuner och länsstyrelser. 2024 har antalet förelägganden ökat kraftigt. Detta kan troligen kopplas till arbetet med fokusområdet Grunda havsvikar inom Nationella tillsynsstrategin 2022-2025.

Appendix

Indelning av kommuner i olika typer enligt vissa geografiska egenskaper. Tillväxtverket använder främst en indelning i städer och landsbygder som har tagits fram gemensamt av olika statliga myndigheter⁵. Indelningen är uppdaterad 2021.

Indelning i sex kommuntyper (SL6)

- 11. Tätortsnära landsbygdskommuner (Tätortsnära landsbygdskommuner)
- 12. Glesa landsbygdskommuner (Landsbygdskommuner avlägset belägna)
- 13. Mycket glesa landsbygdskommuner (Mycket glesa landsbygdskommuner)
- 21. Täta blandade kommuner (Täta kommuner nära en stad)
- 22. Glesa blandade kommuner (Täta kommuner avlägset belägna)
- 30. Storstadskommuner (Storstadskommuner)

Beskrivning av de sex kommuntyperna

1. Landsbygdskommuner

11. Tätortsnära landsbygdskommuner: Mer än 50 procent av befolkningen bor i rurala områden. Majoriteten av kommunens befolkning har mindre än 45 minuters resväg med bil till en tätort med minst 50 000 invånare.

12. Glesa landsbygdskommuner: Mer än 50 procent av befolkningen bor i rurala områden. Majoriteten av kommunens befolkning har mer än 45 minuters resväg med bil till en tätort med minst 50 000 invånare.

13. Mycket glesa landsbygdskommuner: Hela befolkningen bor i rurala områden. Hela befolkningen har mer än 90 minuters resväg med bil till en tätort med minst 50 000 invånare.

2. Blandade kommuner

21. Täta blandade kommuner: Mer än 50 procent av befolkningen bor i urbana områden. Majoriteten av kommunens befolkning har mindre än 45 minuters resväg med bil till en tätort med minst 50 000 invånare.

22. Glesa blandade kommuner: Mer än 50 procent av befolkningen bor i urbana områden. Majoriteten av kommunens befolkning har mer än 45 minuters resväg med bil till en tätort med minst 50 000 invånare.

3. Storstadskommuner

30. Storstadskommuner: Mer än 80 procent av befolkningen bor i urbana områden och har tillsammans med angränsande kommuner en samlad folkmängd på minst 500 000 invånare.

⁵ Statistik städer och landsbygder - Tillväxtverket (tillvaxtverket.se)

Tabell A. Kategorisering av landets 290 kommuner enligt indelningsmodellen ovan.

Län	Kommun	SL6
Stockholm	Botkyrka	Storstadskommuner
Stockholm	Danderyd	Storstadskommuner
Stockholm	Ekerö	Tätortsnära landsbygdskommuner
Stockholm	Haninge	Storstadskommuner
Stockholm	Huddinge	Storstadskommuner
Stockholm	Järfälla	Storstadskommuner
Stockholm	Lidingö	Storstadskommuner
Stockholm	Nacka	Storstadskommuner
Stockholm	Norrtälje	Tätortsnära landsbygdskommuner
Stockholm	Nykvarn	Täta blandade kommuner
Stockholm	Nynäshamn	Tätortsnära landsbygdskommuner
Stockholm	Salem	Storstadskommuner
Stockholm	Sigtuna	Storstadskommuner
Stockholm	Sollentuna	Storstadskommuner
Stockholm	Solna	Storstadskommuner
Stockholm	Stockholm	Storstadskommuner
Stockholm	Sundbyberg	Storstadskommuner
Stockholm	Södertälje	Storstadskommuner
Stockholm	Tyresö	Storstadskommuner
Stockholm	Täby	Storstadskommuner
Stockholm	Upplands Väsby	Storstadskommuner
Stockholm	Upplands-Bro	Storstadskommuner
Stockholm	Vallentuna	Täta blandade kommuner
Stockholm	Vaxholm	Täta blandade kommuner
Stockholm	Värmdö	Täta blandade kommuner
Stockholm	Österåker	Täta blandade kommuner
Uppsala	Enköping	Täta blandade kommuner
Uppsala	Heby	Tätortsnära landsbygdskommuner
Uppsala	Håbo	Täta blandade kommuner
Uppsala	Knivsta	Täta blandade kommuner
Uppsala	Tierp	Tätortsnära landsbygdskommuner
Uppsala	Uppsala	Täta blandade kommuner
Uppsala	Älvkarleby	Tätortsnära landsbygdskommuner
Uppsala	Östhammar	Tätortsnära landsbygdskommuner
Södermanland	Eskilstuna	Täta blandade kommuner
Södermanland	Flen	Tätortsnära landsbygdskommuner
Södermanland	Gnesta	Täta blandade kommuner

Län	Kommun	SL6
Södermanland	Katrineholm	Täta blandade kommuner
Södermanland	Nyköping	Täta blandade kommuner
Södermanland	Oxelösund	Täta blandade kommuner
Södermanland	Strängnäs	Täta blandade kommuner
Södermanland	Trosa	Tätortsnära landsbygdskommuner
Södermanland	Vingåker	Glesa landsbygdskommuner
Östergötland	Boxholm	Tätortsnära landsbygdskommuner
Östergötland	Finspång	Täta blandade kommuner
Östergötland	Kinda	Tätortsnära landsbygdskommuner
Östergötland	Linköping	Täta blandade kommuner
Östergötland	Mjölby	Tätortsnära landsbygdskommuner
Östergötland	Motala	Täta blandade kommuner
Östergötland	Norrköping	Täta blandade kommuner
Östergötland	Söderköping	Tätortsnära landsbygdskommuner
Östergötland	Vadstena	Täta blandade kommuner
Östergötland	Valdemarsvik	Tätortsnära landsbygdskommuner
Östergötland	Ydre	Glesa landsbygdskommuner
Östergötland	Åtvidaberg	Täta blandade kommuner
Östergötland	Ödeshög	Tätortsnära landsbygdskommuner
Jönköping	Aneby	Tätortsnära landsbygdskommuner
Jönköping	Eksjö	Täta blandade kommuner
Jönköping	Gislaved	Glesa landsbygdskommuner
Jönköping	Gnosjö	Glesa landsbygdskommuner
Jönköping	Habo	Täta blandade kommuner
Jönköping	Jönköping	Täta blandade kommuner
Jönköping	Mullsjö	Täta blandade kommuner
Jönköping	Nässjö	Täta blandade kommuner
Jönköping	Sävsjö	Glesa landsbygdskommuner
Jönköping	Tranås	Glesa blandade kommuner
Jönköping	Vaggeryd	Tätortsnära landsbygdskommuner
Jönköping	Vetlanda	Glesa landsbygdskommuner
Jönköping	Värnamo	Täta blandade kommuner
Kronoberg	Alvesta	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kronoberg	Lessebo	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kronoberg	Ljungby	Täta blandade kommuner
Kronoberg	Markaryd	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kronoberg	Tingsryd	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kronoberg	Uppvidinge	Tätortsnära landsbygdskommuner

Län	Kommun	SL6
Kronoberg	Växjö	Täta blandade kommuner
Kronoberg	Älmhult	Täta blandade kommuner
Kalmar	Borgholm	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kalmar	Emmaboda	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kalmar	Hultsfred	Glesa landsbygdskommuner
Kalmar	Högsby	Glesa landsbygdskommuner
Kalmar	Kalmar	Täta blandade kommuner
Kalmar	Mönsterås	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kalmar	Mörbylånga	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kalmar	Nybro	Täta blandade kommuner
Kalmar	Oskarshamn	Glesa blandade kommuner
Kalmar	Torsås	Tätortsnära landsbygdskommuner
Kalmar	Vimmerby	Glesa blandade kommuner
Kalmar	Västervik	Glesa blandade kommuner
Gotland	Gotland	Glesa landsbygdskommuner
Blekinge	Karlshamn	Glesa blandade kommuner
Blekinge	Karlskrona	Glesa blandade kommuner
Blekinge	Olofström	Glesa blandade kommuner
Blekinge	Ronneby	Glesa landsbygdskommuner
Blekinge	Sölvesborg	Glesa landsbygdskommuner
Skåne	Bjuv	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Bromölla	Glesa blandade kommuner
Skåne	Burlöv	Storstadskommuner
Skåne	Båstad	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Eslöv	Täta blandade kommuner
Skåne	Helsingborg	Täta blandade kommuner
Skåne	Hässleholm	Glesa landsbygdskommuner
Skåne	Höganäs	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Hörby	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Höör	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Klippan	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Kristianstad	Glesa blandade kommuner
Skåne	Kävlinge	Täta blandade kommuner
Skåne	Landskrona	Täta blandade kommuner
Skåne	Lomma	Storstadskommuner
Skåne	Lund	Storstadskommuner
Skåne	Malmö	Storstadskommuner
Skåne	Osby	Glesa landsbygdskommuner

Län	Kommun	SL6
Skåne	Perstorp	Täta blandade kommuner
Skåne	Simrishamn	Glesa landsbygdskommuner
Skåne	Sjöbo	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Skurup	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Staffanstorps	Storstadskommuner
Skåne	Svalöv	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Svedala	Täta blandade kommuner
Skåne	Tomelilla	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Trelleborg	Täta blandade kommuner
Skåne	Vellinge	Täta blandade kommuner
Skåne	Ystad	Täta blandade kommuner
Skåne	Åstorp	Täta blandade kommuner
Skåne	Ängelholm	Täta blandade kommuner
Skåne	Örkelljunga	Tätortsnära landsbygdskommuner
Skåne	Östra Göinge	Glesa landsbygdskommuner
Halland	Falkenberg	Täta blandade kommuner
Halland	Halmstad	Täta blandade kommuner
Halland	Hylte	Tätortsnära landsbygdskommuner
Halland	Kungsbacka	Tätortsnära landsbygdskommuner
Halland	Laholm	Tätortsnära landsbygdskommuner
Halland	Varberg	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Ale	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Alingsås	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Bengtsfors	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Bollebygd	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Borås	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Dals-Ed	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Essunga	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Falköping	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Färgelanda	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Grästorps	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Gullspång	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Göteborg	Storstadskommuner
Västra Götaland	Götene	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Herrljunga	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Hjo	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Härryda	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Karlsborg	Glesa landsbygdskommuner

Län	Kommun	SL6
Västra Götaland	Kungälv	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Lerum	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Lidköping	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Lilla Edet	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Lysekil	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Mariestad	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Mark	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Mellerud	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Munkedal	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Mölnadal	Storstadskommuner
Västra Götaland	Orust	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Partille	Storstadskommuner
Västra Götaland	Skara	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Skövde	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Sotenäs	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Stenungsund	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Strömstad	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Svenljunga	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Tanum	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Tibro	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Tidaholm	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Tjörn	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Tranemo	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Trollhättan	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Töreboda	Glesa landsbygdskommuner
Västra Götaland	Uddevalla	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Ulricehamn	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Vara	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Vårgårda	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västra Götaland	Vänersborg	Täta blandade kommuner
Västra Götaland	Åmål	Glesa blandade kommuner
Västra Götaland	Öckerö	Glesa blandade kommuner
Värmland	Arvika	Glesa blandade kommuner
Värmland	Eda	Glesa landsbygdskommuner
Värmland	Filipstad	Täta blandade kommuner
Värmland	Forshaga	Täta blandade kommuner
Värmland	Grums	Tätortsnära landsbygdskommuner
Värmland	Hagfors	Glesa landsbygdskommuner

Län	Kommun	SL6
Värmland	Hammarö	Täta blandade kommuner
Värmland	Karlstad	Täta blandade kommuner
Värmland	Kil	Täta blandade kommuner
Värmland	Kristinehamn	Täta blandade kommuner
Värmland	Munkfors	Glesa landsbygdskommuner
Värmland	Storfors	Tätortsnära landsbygdskommuner
Värmland	Sunne	Glesa landsbygdskommuner
Värmland	Säffle	Täta blandade kommuner
Värmland	Torsby	Glesa landsbygdskommuner
Värmland	Årjäng	Glesa landsbygdskommuner
Örebro	Askersund	Tätortsnära landsbygdskommuner
Örebro	Degerfors	Täta blandade kommuner
Örebro	Hallsberg	Tätortsnära landsbygdskommuner
Örebro	Hällefors	Glesa landsbygdskommuner
Örebro	Karlskoga	Täta blandade kommuner
Örebro	Kumla	Täta blandade kommuner
Örebro	Laxå	Tätortsnära landsbygdskommuner
Örebro	Lekeberg	Tätortsnära landsbygdskommuner
Örebro	Lindesberg	Tätortsnära landsbygdskommuner
Örebro	Ljusnarsberg	Glesa landsbygdskommuner
Örebro	Nora	Täta blandade kommuner
Örebro	Örebro	Täta blandade kommuner
Västmanland	Arboga	Täta blandade kommuner
Västmanland	Fagersta	Glesa blandade kommuner
Västmanland	Hallstahammar	Täta blandade kommuner
Västmanland	Kungsör	Täta blandade kommuner
Västmanland	Köping	Täta blandade kommuner
Västmanland	Norberg	Glesa landsbygdskommuner
Västmanland	Sala	Täta blandade kommuner
Västmanland	Skinnskatteberg	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västmanland	Surahammar	Täta blandade kommuner
Västmanland	Västerås	Täta blandade kommuner
Dalarna	Avesta	Tätortsnära landsbygdskommuner
Dalarna	Borlänge	Täta blandade kommuner
Dalarna	Falun	Täta blandade kommuner
Dalarna	Gagnef	Tätortsnära landsbygdskommuner
Dalarna	Hedemora	Tätortsnära landsbygdskommuner
Dalarna	Leksand	Tätortsnära landsbygdskommuner

Län	Kommun	SL6
Dalarna	Ludvika	Täta blandade kommuner
Dalarna	Malung-Sälen	Mycket glesa landsbygdskommuner
Dalarna	Mora	Glesa blandade kommuner
Dalarna	Orsa	Glesa landsbygdskommuner
Dalarna	Rättvik	Tätortsnära landsbygdskommuner
Dalarna	Smedjebacken	Tätortsnära landsbygdskommuner
Dalarna	Säter	Tätortsnära landsbygdskommuner
Dalarna	Vansbro	Glesa landsbygdskommuner
Dalarna	Älvdalen	Mycket glesa landsbygdskommuner
Gävleborg	Bollnäs	Glesa landsbygdskommuner
Gävleborg	Gävle	Täta blandade kommuner
Gävleborg	Hofors	Täta blandade kommuner
Gävleborg	Hudiksvall	Glesa landsbygdskommuner
Gävleborg	Ljusdal	Glesa landsbygdskommuner
Gävleborg	Nordanstig	Tätortsnära landsbygdskommuner
Gävleborg	Ockelbo	Tätortsnära landsbygdskommuner
Gävleborg	Ovanåker	Glesa landsbygdskommuner
Gävleborg	Sandviken	Täta blandade kommuner
Gävleborg	Söderhamn	Glesa landsbygdskommuner
Västernorrland	Härnösand	Täta blandade kommuner
Västernorrland	Kramfors	Glesa landsbygdskommuner
Västernorrland	Sollefteå	Glesa landsbygdskommuner
Västernorrland	Sundsvall	Täta blandade kommuner
Västernorrland	Timrå	Täta blandade kommuner
Västernorrland	Ånge	Glesa landsbygdskommuner
Västernorrland	Örnsköldsvik	Glesa landsbygdskommuner
Jämtland	Berg	Glesa landsbygdskommuner
Jämtland	Bräcke	Glesa landsbygdskommuner
Jämtland	Härjedalen	Mycket glesa landsbygdskommuner
Jämtland	Krokom	Tätortsnära landsbygdskommuner
Jämtland	Ragunda	Glesa landsbygdskommuner
Jämtland	Strömsund	Glesa landsbygdskommuner
Jämtland	Åre	Glesa landsbygdskommuner
Jämtland	Östersund	Täta blandade kommuner
Västerbotten	Bjurholm	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västerbotten	Dorotea	Mycket glesa landsbygdskommuner
Västerbotten	Lycksele	Glesa blandade kommuner
Västerbotten	Malå	Mycket glesa landsbygdskommuner

Län	Kommun	SL6
Västerbotten	Nordmaling	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västerbotten	Norsjö	Mycket glesa landsbygdskommuner
Västerbotten	Robertsfors	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västerbotten	Skellefteå	Glesa blandade kommuner
Västerbotten	Sorsele	Mycket glesa landsbygdskommuner
Västerbotten	Storuman	Mycket glesa landsbygdskommuner
Västerbotten	Umeå	Täta blandade kommuner
Västerbotten	Vilhelmina	Mycket glesa landsbygdskommuner
Västerbotten	Vindeln	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västerbotten	Vännäs	Tätortsnära landsbygdskommuner
Västerbotten	Åsele	Mycket glesa landsbygdskommuner
Norrbotten	Arjeplog	Mycket glesa landsbygdskommuner
Norrbotten	Arvidsjaur	Mycket glesa landsbygdskommuner
Norrbotten	Boden	Täta blandade kommuner
Norrbotten	Gällivare	Glesa blandade kommuner
Norrbotten	Haparanda	Glesa blandade kommuner
Norrbotten	Jokkmokk	Mycket glesa landsbygdskommuner
Norrbotten	Kalix	Glesa landsbygdskommuner
Norrbotten	Kiruna	Glesa blandade kommuner
Norrbotten	Luleå	Täta blandade kommuner
Norrbotten	Pajala	Mycket glesa landsbygdskommuner
Norrbotten	Piteå	Täta blandade kommuner
Norrbotten	Älvsbyn	Glesa landsbygdskommuner
Norrbotten	Övertkalix	Glesa landsbygdskommuner
Norrbotten	Övertorneå	Mycket glesa landsbygdskommuner

Tabell B. Antal kommuner per kategori.

Kod	Namn	Antal kommuner
SL6	11. Tätortsnära landsbygdskommuner	80
SL6	12. Glesa landsbygdskommuner	53
SL6	13. Mycket glesa landsbygdskommuner	15
SL6	21. Täta blandade kommuner	87
SL6	22. Glesa blandade kommuner	29
SL6	30. Storstadskommuner	26